Üniversitenin kadrosu ve müderrislere yazılan mektuplar öbürgün gönderilecek

VAKIT

80 günde devri âlem değil, 7 gün 18 saatte tayyare ile devri âlem yapıldı !

16 ıncı Yıl • Sayı : 5590 | Yazı işleri Telefonu : 24379 | PAZAR , 30 TEMMUZ (7 inci ay) 1933 | İdare Telefonu : 24370 | Sayısı 5 Kuruş

İsmet Paşanın Eylülde Sofyaya Seyahati

Fridman aşısı

Bir müddettenberi Doktor Fuat Sabit bey vereme karşı bir müdafaa ve şifa vasıtası olmak üzere (Fridman) aşısı hakkında neşriyat yapıyor. Fuat Sabit Bey bizzat kendi ailesinden birkaç hastayı bu vasıtayla kurtardığını, şimdiye kadar adedi yüzü geçen hastalar üzerinde yaptığı tecrübelerin de çok iyi neticeler verdiğini söylüyor. Macaristanda Pesterzsbert kasabası belediyesi dairesinde halk üzerinde yapılan tecrübelerin fevkalâde denecek kadar şifa tesiri gösterdiğini, (1925) senesinde verem vefiyatı noktasından (36) ıncı derecede olan bu kasabanın sadece Fridman aşısı tatbikatı neticesi olarak (1931) senesinde birinci safa geçtiğini, nihayet Yunanistan gibi bize pek yakın bir dost memlekette bile bu aşının faydaları tcrübe edilerek resmen hastanelere kabul olunduğunu, bilhassa verem hastalığının ilk devrelerinde bir defa Fridman aşısı ile hastaların kurtulduğunu, bunun için istirahat bile icap etmediğini ileriye sürüyor.

Acaba hakikaten Fuat Sabit Beyin bahsettiği aşı bu derecede müessir bir ilâç mıdır? Bu nokta üzerinde bizim şöyle veya böyle bir fikirde bulunmamıza imkân yoktur. Yalnız bildiğimiz şudur ki, Doktor Fuat Sabit Beyin iddialarına karşı birçok Türk doktorları muarızdır. Bilhassa verem mücadele cemiyeti bu vaziyette bulunmaktadır.

Fridman aşısına taraftar ve aleyhtar olanlar arasındaki mücadele vaziyetini takip eden bir dostum bir iki gün evvel bana geldi — ilâve edeyim ki, bu dostum doktor değildir. Veremden dolayı ailece çok felâketler görmekle beraber bu hastalığın memleketimizdeki tahribatından çok müteessir olarak vereme düşman olmuş bir zattır — Fridamn aşısından şahsen istifade etmiş bazı hastalarla yaptığı temasları anlatarak bu işle alâkadar olmamı istedi.

Mehmet Asım

Devamı İkinci Sayıfada

Maarif Vekâleti Neşriyatı

Mektep kitapları

Taşra Satış Merkezleri

Maarif Vekâletinin gerek mektep kitapları, gerek diğer bütün neşriyatı umum satıcılığı münakasa neticesinde **(Vakıt)** müessesesi üzerinde kalmıştır. **(Vakıt)**, bu iş için taşralarda satış merkezleri teşkil ediyor. Bu mektep kitapları yalnız bu merkezlerde satılacaktır.

En müsait şartlarla bu işi üzerine alabilecek kitapçılar, kırtasiyeciler tekliflerini ve ne suretle teminat göstereceklerini sür'atle, mümkünse, telgrafla **(Vakıt)** idarehanesine bildirmelidirler.

Türkiye ile Fransa Arasında

YENİ ANLAŞMA

Fransa rejisi bizden 3 milyon Frank mukabili tütün satın alacak

Celâl B.

Fransız hariciye nazırı M. Bonkur

Suat F.

PARİS, 28 (A.A.) — Bugün öğleden sonra Pariste Türkiye ile Fransa arasında bir ticaret itilâfnamesi ile bunu tamamlıyan bir clearing anlaşması ayni zamanda imzalanmıştır .

Türkiye namına İktısat Vekili Mahmut Celâl ve Paris büyük elçimiz Suat Beyler, Fransa namına da hariciye nazırı M. Paul Boncour ve ticaret nazırı M. Şerre mukaveleleri imzalamışlardır. Esasları şunlardır:

1 — 13 Ağustos 1933 tarihinde hükmü bitecek olan 1929 tarihli ticaret muahdesinin bazı maddeleri ilga veyatadil edilmek suretiyle altı ay için tekrar mevkii mer'iyete konulmuştur.

2 — Bu anlaşmanın en bariz hususiyeti tediye muvazenesi karşılığı olarak Fransa tarafından Türkiye lehine ticaret müba delesinde bir farkın kabulüdür.

3 — Bu anlaşmada en ziyade

(Devamı 10 uncu sayıfada)

Paris Elçiliğimizde Alman murahhaslarile de müzakere var

PARIS, 28 (A.A.) — İktısat Vekili Mahmut Celâl Beyle görüşmek üzere Alman murahhasları Parise gelmişlerdir.

Türkiye sefaretinde içtimalara başlanmıştır. Bu görüşmeler müsbet bir safha arzederse müzakeratın Berline intikali muhtemeldir.

Yüzme Müsabakalarımıza girecek olan Beykozlu sporcular

11 ağustos cuma günü yapılacak yüzme müsabakalarımıza girecek, Beykoz spor klubümüzün yüzücülerinin bir arada resimlerini takdim ediyoruz. Ortada görülen × işaretli zat, yüzücülük kısmının kaptanı Fahri Beydir.

Yüzme müsabakamıza ait tafsilât 10 uncu sayıfamızdadır.

Avrupada Yeni İttifaklar

Rusya — Fransa askerî ittifakı, Avusturya — Macaristan, Italya anlaşmaları

Rusya ile Fransayı, bu iki düşmanı birleştiren Fransız ve Lehistan erkânı harbiye heyetleri olmuştur

Rusya ile Fransayı birleştiren Hitler düşmanlığı oluyor

Macar başvekili M. Gombos ile hariciye nazırı M. Kanianın Romaya giderek İtalya hükûmet reisi M. Mussoliniyi ziyaretleri bütün Avrupa matbuatında mühim akisler yapmaktadır. Zira bu seyahat son derece had bir şekle girmiş olan orta Avrupa işleriyle yakından alâkadardır. Bazı İtalyan gazeteleri Roma mülâkatları esnasında (Trianon) muahedesinin ilgası mevzuubahsolmamakla beraber haksız muahedelerin müslihane bir surette nasıl tebdil edilebilmesi imkânlarının aranacağını yazmıştır.

Fransız mahafili bu neşriyatı tekzip ederek dörtler misakı mucibince Romada muahedelerin herhangi bir şekilde tadili mevzuu

(Devamı 10 uncu sayıfada)

Adalar denizinde baskın!

İtalyanlar bazı Yunan Adalarını birdenbire askerî işgal altına alıvermişler. Siyasî ihtar yok !

İşgal edilen adaların yeri

Dün ajans garip bir haber getirdi: Bazı İtalyan bahriyelileri, tabiî harp gemileri içinde Adalar denizine Yunanistanınşarkına geçmişler ve Yunanistana çok yakın Yunan kara suları içindeki üç adayı işgal etmişlerdir.

İtalyadan gelen telgraf bu adaların kime ait olduğu henüz belli olmadığını bildirdiği halde Yunan telgrafı adalardan birinin Yunanistana ait olduğunu söylüyor. Bununla beraber bugün adalar İtalyanın eline geçmiştir ve İtalya Yunanistanın bir çok adaları arasında yer almıştır ki bunun mânası ve neticeleri şimdiden kestirilemez.

İtalyan başvekili İtalyan bahriyelilerini tebrik ediyor

ROMA, 29 (A.A.) — İtalyan bahsolamıyacağı noktasında ısrar ediyor.

(Devamı 10 uncu sayıfada)

Rusyaya giden Türk Sporcuları

Rusyaya giden sporcularımızın Moskovada alınmış resimleri ve Rus sporcu kızlarının çiçeklerle onları karşılamaları

Fridman aşısı

Başmakaleden Devam

Dostumu uzun uzun dinledim ve sonunda kendisine hak verdim. Hakikaten doktorlarımız arasında Fridman aşısına taraftar olanlar bulunduğu gibi aleyhtar olanlar da vardır. Hatta aleyhtarları kuvvetlidir. Bununla beraber bu aleyhtarlık memleketimizde gözönünde yapılmış tecrübelerden hâsıl olmamıştır. Bu itibarla lehtarlık ve aleyhtarlık nazarî bir münakaşa hududundan ileriye geçememektedir.

O halde acaba Fridman aşısı denilen tedavi vasıtası hakkında resmî bir (anket) açılamaz mı? Böyle bir (anket) açmakta idarî veya tıbbî bir mahzur var mıdır? Bize kalırsa bunda mahzur olmadıktan başka lüzum ve zaruret bile vardır. Mademki Macaristanda Pestezsbert isminde bir kasabanın belediyesi bu aşıyı resmen geniş mikyasta halk üzerinde tecrübe ve tatbik etmiştir, Macaristandaki bu kasabanın belediye idaresine Sıhhiye Vekâletinden bir mektup yazarak sormaktan daha kolay bir şey var mıdır?

Sonra mademki Yunanistanda Fridman aşısının resmen hastanelere kabul edildiği iddia edilmektedir. Bu hususta Yunan sıhhiye idaresinin malûmatını ve tetkikatını sormakta çekinilecek bir cihet var mıdır?

(Vakıt) ın Fridman aşısiyle alâkadar olmasını istiyen dostum, verem mütehassısı Raşit Rıza Beyin de fikrini sormuş, bu zat: "Halîçten bir damla suyun vereme ne faydası olursa Fridman aşısının faydası da odur.,, şeklinde bir cevap vermiş. Yani o da aşının aleyhinde bulunmuş. Bununla beraber gene dostum: "Bu aşının kulanılmasında zarar var mıdır?,, demiş. Raşit Rıza Bey bu defa hiç bir zararı olmadığını söylemiş.

O halde mademki Fridman aşısı ihtilâflı bir münakaşa mevzuu teşkil etmektedir ve mademki bu aşının faydası olmadığını söyliyenler bile onun zararı olmadığını itiraf etmektedirler, bu takdirde doktor Fuat Sabit Beye muayyen verem hastaları göstererek memleketimizde bu aşının tesiratını göz önünde tecrübe etmesine imkân vermek fennî ve tıbbî bir vaziyetin anlaşılmasına hizmet etmek değil midir?

Hulâsa Sıhhiye Vekâletinin bu Fridman aşısı meselesiyle alâkadar olması lâzımdır. Başka memleketlerde yapılan tecrübeleri hükûmet vesaitiyle tahkik ederek verem mücadelesinde bu aşıdan istifade edilip edilmiyeceğine karar vermelidir. İcap ederse kendi memleketimizde de bu yolda tecrübeler yapılmasına yardım etmelidir.

Mehmet Asım

Avusturyada Naziler

Ağlatıcı bombalarla bir taarruz yaptılar

Gratz, 29 (A.A.) — Stryode propaganda seyahati yapan nazır Fey'in propagandasına protesto olmak üzere naziler ağlatıcısı gaz bombaları atmışlardır.

Bombalardan birisi patlayınca birkaç kişi yaralanmıştır. Bunlardan ikisi İtalyan tabiiyetindedir. Beş kişi oldukça ehemmiyetli surette, yirmi kadar insan da hafifçe yaralanmıştır.

Birçok tevkif yapılmıştır.

SON HABERLER

Başvekilimizin Eylülde Sofya Seyahati ve Bulgarlar

Bulgaristan Balkan ittifakına taraftar

Başvekilimiz İsmet Paşanın Sofyaya gitmesi günün meselesidir. Bu münasebetle Sofyada çıkan La Bulgari gazetesi şunları yazıyor:

Bu sene zarfında, Balkan milletleri arasında, hususî mahiyette ziyaretler oldu. Bu ziyaretler, bir çok defa yazdığımız gibi, bu milletler arasındaki mütekabil rabıtaların kuvvetlenmesine çok müsait bir hava yarattı. Muallâkta duran ve aralarını açan meselelerin halli ne zemin hazırladı. Şimdi matbuat Sofyaya resmî bir ziyaretten bahsediyor. Türkiye Başvekili İsmet Paşa; kıymetli asker ve Türkiyede senei devriyesi hararetle tesit edilen Lozanın ince ve nüfuzu nazar sahibi diplomatı eylûlde Sofyaya gelecektir. Bu ziyaret, 1931 de Türkiyeye gitmiş olan Bulgar başvekiline iadei ziyarettir.

Yakında Romanya başvekili M. Titüleskonun da Sofyaya geleceğinden bahsediliyor. Bulgaristan, bu iki muhterem dost adamını selâmlamakla bahtiyar olacaktır. Bu dostluk tezahürlerinin kıymetini takdir etmekle beraber, ziyaretlerin Balkan ittifakına yarıyacak lüzumlu ve samimî görüşmelere de vesile olacağı muhakkaktır. Milletimizin umumiyetle sulha ve bilhassa Balkan ittifakına ne kadar taraftar ve bağlı olduğunu tekrara hacet görmüyorum. Bu ziyaretler diğer taraftan bir takım Bulgar gazeteleri, ecnebi gazeteleri gûya son hadiselerden ve bilhassa şark misakı henüz kurulmadığı için Bulgaristan ayrı durduğu yollu neşriyatına cevap teşkil edecektir. Fakat, gerek bizde, gerek hariçte, bir çok tefsirlere de meydan verecektir. Bu sefer de gerginlik uyandırmağa çalışacak mülâhaza ve mütalealar yürütecektir. Daha henüz bu ziyaret haberleri neşredilmedi, matbuat Romanya ve Türkiye siyasetine istinat ettiği projelerden dem vurdu. Karadeniz sahili hükûmetleri arasında bir misak projesi Balkan Lokarnosu gürültüsü yaptı.

Sahiden komşularımızla bu hususlara da ihtiva eden projeler var mı?

Bilmiyoruz. Fakat buna dair Bulgar sefirinin, Ankarada, matbuata vuku bulan beyanatını okumak faydalıdır. Bu beyanatı aynen neşrediyoruz:

— Başvekil İsmet Paşa Hazretlerinin Sofyayı ziyareti Türk — Bulgar münasebatındaki son derece samimiyetin bir tezahürü olacak ve Türkiye ile Bulgaristan arasında mevcut o kadar mesut ve feyizli dostluğun inkişafına yeni bir hamle verecektir.

Bu ziyaretlerde bir Balkan Lokarnosunun tahakkuku teşebbüsü fikri kendisine adfedilen Romanya hariciye nazırı M. Titüleskonun Sofyayı mütesavver ziyareti arasında bir alâka yoktur.

M. Titülesko hakikaten bu şekilde bir teklifte bulunacak mı? Matbuata geçen şayiaları teyit edecek hiç bir malûmatım olmadığı için bu hususta bir şey söyliyemem. Eğer Romanyadan ve yahut herhangi bir Balkan memleketinden böyle bir teklif sadır olursa, bunun diğer memleketler tarafından kabulü Türk — Bulgar dostluğunu hiç bir suretle kayde bağlıyamaz. Türk — Bulgar dostluğunun temelleri Türklerin Bulgarlara ve Bulgarların Türklere karşı olan mu - habbet ve hürmet hislerine mazideki ihtilâfları katî surette tasfiye etmiş ve istikbalde de samimî surette teşriki mesai istiyen iki millet arasındaki tabiî sağlamlığa istinat etmektedir.

Filvaki bir Balkan lokarnosu, bu formüle bir mana verenler için Balkan yarım adasında tahakkuku müşkül bir iştir. Zira umumî bir anlaşma için lümuzu olan en esaslı şartlar henüz mevcut değildir. Böyle bir anlaşma mevcut bütün ihtilâfların hallini, filî dostluk temayüllerinin inkişafına açık ve samimî teşriki mesaiyi istihdaf eder ki, maalesef Balkan devletleri arasında henüz bunlar müşahede edilmiyor. Bu yüksek gayeye teveccüh etmek pek tabiîdir. Fakat hedefe varmak en emin çare mukarenetleri ve komşular arasında tasfiyesini ihzara muvaffak olmaktır. Nasıl ki Türk ve Bulgarlar, Türk ve Yunanlılar kendi aralarında böyle yapmışlardır. Balkan lokarnosu tesisi lâzım gelen bir ülküdür, fakat bütün ülküler gibi, egoist şeniyetin tecriden salâh bulmasını istilzam eder.

Bu şekilde mesaiye intizaren Türkiye ile Bulgaristan Sofyada ticarî müzakerelere başlamışlardır. İki murahhas heyetin teklifle rini daha iyi tetkik etmek ve yapılacak itilâf hakkında hükûmetlerinin fikirlerini almak üzere bir müddeti muvakkat tavakkuf geçiren bu müzakereler şimdi normal bir şekilde terakki etmektedir.,,

Maarif vekili

Darülfünun kadrolarına dair tahminler için ne diyor ?

İstanbul, 29 (A.A.) — Gazetelerdeki tahminlere ait neşriyat münasebetiyle Maarif Vekili Dr. Reşit Galip Bey Anadolu Ajansına aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

"Şunlar çıkıyor, bunlar kalıyor tarzında kadrolar, listeler tertibi doğru değildir. 2252 numaralı kanun, darülfününu ilga ettiği için hakikatte bütün vazifeler kendildiğinden nihayet buluyor demektir.

Yeni bir üniversite kurmak meselesi bundan tamamiyle ayrı bir iştir. Yeni yapının kuruluş mesuliyetini taşıyanların intihaplarında serbest hareketleri gayet tabiîdir. Bundan haysiyet iddiaları çıkararak gürültü koparmak yakışıksızdır. Hususî bazı tahmin neşriyatı ile vekâletin veya ıslahat heyetinin alâkası yoktur.,,

Atletlerimiz

Bugün Moskovada umumî bir müsabaka yapıyorlar

Moskova, 29 (A.A.) — Türk ve Sovyet atletleri arasında 30 temmuzda umumî bir müsabaka yapılacaktır. Bu müsabakaların neticeleri Comintern ve kızıl ordu merkez istasyonlarından, Türk misafirleri tarafından, bildirilecektir. Comintern istasyonunun tulü mevci 1481 ve kızılordu merkezî istasyonunun da tulü mevci 38.45 tir. Neticeler Türkiye saati ile 19,25 te verilecektir.

Ereğli şirketi Obligasyopları

Paris, 29 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Temyiz mahkemesi istida dairesi Ereğli şirketi obligasyonları faizleriyle amorti edilmiş obligasyonları bedellerinin altın frank olarak tesviye edilmesi lâzım geleceğine karar vermiştir.

Türkiye — Bulgaristan Ticaret müzakereleri

Ankara, 29 (Hususî) — Buraya akseden haberlere göre Türkiye — Bulgaristan ticaret müzakereleri müsait bir safhaya girmiştir.

Takas işleri

İktısat vekâleti bu hususta yeni bir talimatname hazırlıyor

Ankra, 29 (Hususî) — Takas ve kontenjan işlerinde bazı yeniliker yapılacak ve kontenjan komisyonuna ilâveten vekâletten memurlar alınacaktır.

Yeni kontenjan listesinin hazırlanmasına devam olunmaktadır. Liste ağustosun yirmisinde tamamiyle hazırlanmış olacaktır. Bundan başka İstanbul ve bilhassa İzmir tüccarlarının takas işleri üzerindeki dileklerine uygun bir surette yeni ve mühim bir takas talimatnamesi hazırlanmaktadır. Talimatname İzmir tacirlerini bilhassa alâkadar etmektedir. Yakında hazırlanacak ve tatbik sahasına konulacaktır.

Meyva ve sebze hali

Kerestecilerde yapılacak meyva ve sebze halinin inşasının yakında münakasaya konulacağı yazılmışdı. İnşaatta kolaylık temini için, halin demir ve beton kısımları ayrı ayrı münakasaya konulacaktır.

Devri Alem

80 gün yerine, 7 gün 18 saat!

1931 senesinde tayyare ile dev âlem seyahati sür'at rekorunu kazanmış olan Amerikalı tayyareci (Willy Post) gene tayyare ile yeni bir devri âlem seyahati yapmış bu defa tayyaresi Alaskada bir kaç katlık geçirmekle beraber seyahati (22) saat daha az bir zamanda ikmal etmiş, yani Nevyorktan kalkarak (7) gün, (18) saat, (50) dakikada bütün dünyayı dolaştıktan sonra gene bu şehre gelmiştir.

Bundan daha yirmi beş otuz sene evvel (80) günde devri âlem seyahati fen adamlarının hayaline okşıyan bir ideal idi. Şimdi bu müddet (18) saate kadar inmiş hem de hayal değil, bir hakikat olmuştur.

Eğer fen adamlarının uğraştıkları (Stratosfer) meselesi de halledilecek, yani havanın kesafetinin olmıyan en yüksek tabakalarından uçarak devri âlem yapmak seyahati tahakkuk ettirilecek olursa şimdiki (80) günün de bir zaman sonra (8) saate indiği görülecektir.

Almanyada Komünistler

Mahpuslara üç gün açlık cezası verildi!

Berlin, 29 (A.A) — Volf Ajansından:

Hindenburg şerefine dikilen küçük meşe ağacının üzerine yapılan barbarca harekâtı cezalandırmak için polis dairesi, mevkuf bulunan bütün komünistlere üç gün yemek verilmemesini ve bu cezanın sebebinin kendilerine bildirilmesini emretmiştir.

Karı — Koca

İngiliz tayyarecilerinin Nevyorktan Bağdada uçuş hazırlığı

Londra, 29 (A.A.) — Jim Anny Mollisonun seyahatinin yarımayedarı parçalanan "Seafrer,, tayyaresi yerine bir yenisini yapmak üzere emirlerine kâfi derecede para vermiştir.

Buna rağmen Mollisonlar Nevyorktan Bağdada uçmak tasavvurlarını tatbik edebileceklerini zannediyorlar. Zira İngiltere'de bir tayyarenin yapılması için en az iki ay zamana muhtaçtır. Ve tayyarenin Amerikaya gönderilmesi lâzımdır.

"Seafrer,, tayyaresinin ankara vapuru "Amenikan Farmrr,, vapuru ile İngiltereye gönderilmiştir.

Millî emlâk işleri

Millî emlâk umum müdürü Rüştü Bey Ankaradan şehrimize gelmiştir. Burada bulunduğu müddet içinde millî emlâk işleri ile meşgul olacaktır.

İstanbulda tatbik edilecek yeni malî teşkilât kanunu mucibince millî emlâk mümeyyizliği müdürlüğe çevrildiği ve kadrosu da genişletildiği için Rüştü Bey bu arada teşklât işiyle de uğraşacaktır.

Rüştü Bey dün defterdarı ziyaretle bir müddet konuşmuştur.

Ada çamları

Büyükada Belediyesi ve Maliye arasında

Çamların milkiyeti yüzünden bir ihtilâf çıktı

Büyükada belediyesiyle maliye arasında bir ihtilâf çıkmıştır. İhtilâfın mevzuu adada bulunan bir kısım çamlıkların, bilhassa Dil tarafındaki çamlık sahasının milkiyeti meselesidir. Maliye Vekâleti belediyenin haberi olmaksızın bu çamlıkların tapusunu emlâki milliye üzerine çıkarmış, sonra bunları Emlâk ve Eytam bankasına devrederek müzayedeyle satılmasına karar vermiştir.

Halbuki ada belediyesi bu çamlıkların milkiyeti kendisine ait olduğu iddiasındadır. Onun için mahkemeye müracaat ederek Emlâk ve Eytam bankasına mali - yeye devredilmiş olan tapu senetlerinin ibtalini istemiştir.

Filhakika adadaki çamlıkların maliyeden ziyade belediyeye ait olması tabiîdir. Zira çamlar adanın en mühim hususiyetini teşkil etmektedir. Şayet bu çamlıklar olarak hususî ellere geçecek o - lursa şüphesiz bunların hepsi tahrip olunacaktır. Bu takdir de ada yegâne hususiyeti de kaybolacaktır.

Adalar kaymakamlığına tayin edilen sabık Beykoz kaymakamı ... Bey ada çamlarının hastalık meselesiyle esaslı surette meşgul olmaktadır. Yapılan tetkikata göre çamlarda hastalık tevlit eden tırtılları izale etmek için adada küçük kuş yetiştirmek lâzım gel - mektedir. Küçük kuşlar çamları tahrip eden tırtılları yediği için hastalığa karşı müesir bir mücade le vasıtası teşkil etmektedir.

Fakat adada kuş yetiştirmek için de bir şart vardır ki bu da su. Adada su bulunmaması burada kuş yetişmesine mâni ol - maktadır. Binaenaleyh ada belediyesi bir taraftan adada küçük kuş yetiştirmeğe çalışacak, di - ğer taraftan bu kuşları orada yaşatacak surette temiz sular bulundur - mak çarelerini bulacaktır.

300 bin lira kira

İnhisarlarda mütehassısların verdikleri rapor

Mütehassısların tetkikatına nazaran tütün inhisarının muamelâtı ticaret zihniyeti ile görülmemektedir. Şimdiye kadar tatbik edilen usul gayri muvafıktır. Bunun bir an evvel değiştirilmesi lâzımdır. Mütehassıslar tütün inhisarının şimdiye kadar varidatını muhafaza edemesini, kendisine tahsis olunan sermayeyi de sarfetmek suretile temin ettiği neticesine varmışlardır.

Mütehassıslar bilhassa tütün ... ihtiyacı için depolara senevî 300,000 lira gibi büyük bir kira verilmesini şiddetle tenkit etmiştir.

Müskirat inhisarının kurduğu fabrika ve müessese mütehassıslar tarafından beyenilmiştir. Tuz inhisarı varidatının da çalışılırsa çok artacağını söylemişlerdir.

Diğer taraftan inhisarların birleştirilmesindenberi varidat mütemadiyen düşmektedir. İnhisarların geçen seneki mayıs ve haziran varidatı geçen seneye nazaran mayıs ..., haziran 700,000 lira ek -

Kaçırırken

Esrarcı şebekesi yakayı ele verdi

Bu şebekeyi bir tüccarın idare ettiği anlaşıldı

Gümrük muhafaza memurları tarafından harice esrar kaçırmakta olan bir şebeke meydana çıka - rılmış, üç kişi yakalanmıştır.

Mesajeri Maritim kumpanya - sının Ankor vapurunda bir ec - nebiye esrar vereceği haber alınmış ve 13 kiloya baliğ olan esrar verilirken cürmü meşhut yapılmıştır. Afyonların sahibi Yahya ile İnebolulu Mustafa yakalanmıştır. Şebekenin diğer adamları da ehem miyetle takip edilmektedir. Şebekeyi Galatada Fermenecilerde bir tüccarın idare ettiği tesbit edilmiştir. Şebekenin limanımıza gelen bazı ecnebi vapurların Fransaya ve Yunanistana esrar kaçırttığı da anlaşılmıştır. Takibat devam et - mektedir.

Aferin Şükrü reise

Maarif vekilini kurtarana 1500 lira hediye

Maarif Vekili Reşit Galip Beyle çocukları ve yeğenlerinin geçir - dikleri büyük kaza esnasında ken dilerinin kurtulması için çalışan Şükrü reise Maarif Vekâleti er - kânı ve memurlarının bir hediye vermeyi düşündükleri yazılmıştı. Duyduğumuza göre memurlar aralarında (1500) lira toplıyarak Şükrü reise göndermişler, Şükrü reis bunun bir vazife olduğunu söyliyerek mükerrer ısrar üzerine kabul etmiştir.

15 Yıl Evelki VAKIT

30 Temmuz 1918

— İngiltereden mühimmat fabrikalarında çalışan ameleden tatili eşgal edenlerin miktarı son derece artmıştır. 25 temmuzda (Birmengam) fabrikalarında tatili eşgal edenlerin adedi (150.000) kişiye baliğ olmuştur. (Mançister) de tatili eşgal etmiş sekiz bin amele vardır.

— Vaktiyle sulh konferasının kâtibi bulunan (Lükner) Amerikada sulh lehindeki faaliyete devam eylediğinden dolayı yirmi seneye mahkûm edilmiştir.

— Keşif ve ihbar edilecek her Alman tahtelbahirleri için Amerika hükûmeti tarafından tayin edilen mükâfatı nakdiyenin miktarı (100.000) dolara iblâğ edilmiştir.

Şair Nazım

6 Ay, 3 gün hapse mahkûm

(Gece gelen telgraf) isimli kitaptan dolayı Nâzım Hikmet Beyle kitabı basan (Ankara) matba - ası sahibi Ali ve dağıtan kütüphane sahibi Ahmet Halit Beylerin muhakemesi, dün İstanbul ikinci ceza mahkemesinde bitmiştir.

Komünistliğe teşvik yollu neş - riyat kaydile açılan bu davayı, tatilden istifade eden ağır ceza mahkemesine vekâleten gören ikinci ceza mahkemesi, kararını açık cel sede bildirmiştir.

Nâzım Hikmet Beye, ayni esastan eski mahkûmiyeti bulunduğu düşünülerek, altı ay, üç gün hapis cezası verilmiştir.

Ali ve Ahmet Halit Beyler, beraet etmişlerdir.

Yeni Fransız elçisi

M. Kammerin tayinine muvafık cevap verdik

Fransanın Ankara büyük elçisi M. Dö Şambrön yerine Brezilya sefiri M. Kammer'in tayini mevzuubahs olduğu malûmdur. Hükûmetimiz Fransa hükûmeti tarafından vaki olan istimzaca muvafık su - rette cevap vermiştir. Binaenaleyh yakın bir zamanda tayin kararının emri vaki olarak yeni sefirin memleketimize gelmesi bek - lenmektedir.

M. Kammer hukuk mezunudur. Paris (Siyans Politik) mektebinden diploma almıştır.) (1898) senesinde hariciyeye intisap etmiş - tir. Fransa hariciye nezareti konsolosluk müdüriyetine girmiştir. Şanghay ve Hankcou konsolosluklarında, hariciye nezareti hususî kalem müdürlüğünde, Asya şu - besi müdürü umumî muavinliğinde, Vaşington kongresine memur Fransız heyeti murahhasası kâtibi umumîliğinde, Lahey büyük elçiliğinde, Rio-de-Janeiro büyük elçiliğinde bulunmuştur. Şimdiye kadar bulunduğu hizmetlerde büyük muvaffakıyetleri görülmüştür. Bu itibarla sabık sefir M. dö Şambrön yerine M. Kammerin tayin e - dilmiş olması Fransız mahafilinde ehemmiyetle telâkki edilmiştir.

Darülfünun

Iki gün sonra üniversite oluyor

Öbür gün müderrislere gönderilecek mektuplar

Maarif Vekilimiz Reşit Galip Bey dün Yalovadan dönmüş ve öğleden sonra darülfününa gele - rek meşgul olmuştur. Vekil Bey dün bilhassa üniversitede yer alacak ecnebi profesörleri işiyle meşgul olmuş, profesörlerden bazıları ile ve profesörlerle vekâlet arasındaki muhabereye tavassut eden bazı ecnebilerle konuşmuştur.

Kadro hazır

Dün duyduğumuza göre üniversite kadrosu Reisicümhur Hazret - lerinin tasdikine iktiran etmiştir. Kanun mucibinme darülfünun 31 temmuza rasgelen önümüzdeki pazartesi günü ilga ve 1 ağustos salı gününden itibaren de İstanbul üniversitesi kurulmuş olacaktır.

Bu itibarla müderris ve mual - limlere gönderilecek birinci ve ikinci mektuplar da tamamiyle ha zırlanmış gibidir. Pazartesi günü postaya verilecek birinci mektup - larda bütün müderrislere darülfünunun ilga edilerek vazifelerinin nihayet bulduğu bildirilecektir. Salı veya çarşamba günü gönderilecek ikinci mektuplar da muallim ve müderrislere yeni vaziyetlerini tebliğ edecektir. Bu yeni vaziyet üç şekildedir:

1 — Üniversitede yer alanlar.

2 — Telif ve terceme heyetine verilenler.

3 — Açıkta ve Maarif Vekâle - tinin emrinde kalanlar.

Kadro etrafında

Öğrenilmesi günü pek yakınlaştığı için kadro etrafındaki alâka ve merak bir kat daha artmış ve umumî bir şekil almıştır. Aşağı yukarı her müderris vaziyetini merak etmektedir. Diğer taraftan tahminler ve münakaşalar da devam halindedir. Dişçi mektebine ecnebi profesör getirilmiyeceği, eczacı fakültesinde ise bir iki ecnebi profesöre mevki verildiği, kadrosu en çok değişen fakültenin tıp fakültesi olduğu ve bu fakültede şimdiki hocalardan pek azının kürsülerini muhafaza ettikleri ü - zerinde ısrar edilen bu rivayetler arasındadır.

Yeni lavha hakkediliyor

Binanın kapısındaki İstanbul darülfününu yazılarının silindiğini yazmıştık. Dün sabahtan itibaren bunun yerine "İstanbul üniver sitesi,, kelimelerinin hâkkedilme - sine başlanmıştır.

Taşınma ve yapı işleri de ilerlemektedir. Bugünlerde Haseki hastanesinde yaptırılacak amfi pavyonu da ihale olunacaktır. Dün fakülte reisleri emin vekilinin riya setinde toplanarak nakil işleri etrafında görüşmüşlerdir.

Resim Sergisi açıldı

Güzel San'atlar Birliğinin yıllık resim sergisi dün saat on edide Galatasaray lisesinde açılmıştır. Sergide birçok ressamların eserleri teşhir edilmektedir. Sergi on gün açık kalacaktır. Resmimiz dünkü açılma merasimini gösteriyor.

İsviçre birliği

Ağustosun birinci salı günü İs - viçre birliği kuruluşunun 242 inci yıl dönümüne tesadüf etmektedir. Bu münasebetle İsviçre elçisi M. Henri Martin o gün saat on yedide Tarabyadaki evinde bir kabul resmi tertip edecektir.

SOHBETLER

KEMALİZM

Liberalizm midir?

Dünyadan bihaber olduğu hal - de, her şeyden bahseden Cümhuriyet gazetesinin allâmesi Pe - yami Safa Bey, Fransada sosyalistlerin kongresinden ve o kongrede kuvvetli bir "Nasyonal — sosyalist,, cereyanın - dan bahseden yazımızı, yüksek perdeden: Fransada böyle şey olamaz! diye cerhetmeğe kalktı. Kendisine gazeteleri okumasını tavsiye ettik. Okumuş veya okuyanlara sormuş olacak. "Cevapsız bırakmamak için,, diye verdiği cevapta yelkenleri suya indirmişti. Fakat, her ne olursa olsun, daima zeytin yağı gibi üste çıkmak istediği için, dün de "İnkılâbımızın ideolojisi,, diye bir yazı yazmış. Bu yazıda Avrupadaki siyasî cereyanlardan bahsedenleri ve Kemalizmin candan taraftarlarını "Faşist,, olmakla itham edi - yor. Bunakça bir düşünüş ve sar sak bir kalemle: "Ben Türkiyede faşist, komünist ve daha bilmem ne ist bin türtü doktrin sahibinin yaşamasına ve yazı yazmasına muarız değilim, fakat bunların tezlerine Kemalizm ismi vermeleri... Sonra da mektep müdürü, mu allim ve mektep kitabı müellifi o - larak şahsî tezlerini inkılâp nesillerine telkin etmeleri açıkçası re jime ihanettir,, diyor.

Ben kendi hesabıma şunu söyliyeyim, ki memlekette ne faşist, ne de komünist, hiç bir doktrin sahibinin söz sahibi olmasına taraf tar değilim. Bu memlekette ancak Kemalistler hakkı kelâm sahibidirler derim.

Böyle küstah bir iddiada bulunmak için, insan ancak Peyami Safa Bey kadar Kemalizmi anla - mamış ve Kemalizme bigâne kal - mış olmak lâzımdır.

Peyami Safa B., Kemalizmi şöyle tarif ediyor. "Kemalizm klâsik ve ölü şekillerinden sıyrılarak, demokrasi ve liberalizmin kemale ermiş bir safhası demektir.,,

Biz bu tarifin ne kadar yanlış olduğunu, gene dünkü Cümhuriyetin, birinci sayıfasındaki bir yazı ile ispat edeceğiz.

Yazının başlığı şudur: Sümer Bank sanayiimizin hamisi ve pişidarıdır.,,

Bu yazıda deniliyor ki:

Türkiye yalnız ticaret ve ziraatiyle iktifa edebilecek mevkide bir memleket değildir. Bu hakikati daima göz önünde tutan büyüklerimizin kudretli azim ve iradeleri sayesindedir ki, teşviki sanayi kanuniyle altı sene içinde adetleri 310 u geçmiyen fabrika ve imalâthanelerimiz, bugün memleket ihtiyacının büyük bir kısmına cevap veren 2500 fabrika ve imalâthane ye yükseltmiştir.

Ve bundan sonra, Sümer Bankın idare ettiği fabrikaların, son altı sene içinde, ne derece inkişaf ettiği, uzun uzun anlatılıyor:

Beykoz deri ve kundura fabri - kası devletin her türlü kundura ve kösele mamulâtı ihtiyaçlarını te - min ettiği gibi geniş mikyasta piyasanın taleplerini de tatmin eyliyen kudretli ve verimli bir müessese haline getirmiştir.

1932 senesinde 1,5 milyon liralık kumaş imal eden Defterdar veya Feshane fabrikaları pek güzel

Selâmi İzzet

(Lûtfen sayıfayı çeviriniz)

Eroincilerin Dünkü Muhakemesi

Yakalanan âletlerin eroinle alâkası yokmuş!

Bir şahit otelin bodrom katındaki taharrilerinin neticesini anlatıyor

Fabrikatör Bernart Blumental Efendi ile birlikte muhakeme edilen eroin meselesi suçlularının muhakemesine dün sabah İstanbul ikinci ceza mahkemesinde devam olunmuştur.

Daha bazı şahitler dinlenildikten sonra, suçlulardan mevkuf bulunan beşinin avukatı, müekkillerinin serbest bırakılmaları isteğinde bulunmuşlar, bu hususta bir karar verilmek ve tahkikat tamamlanmak üzere, muhakeme iki ağustosa bırakılmıştır.

Celse açılınca kimyagerlerden mürekkep ehli vukufun yakalanan âletler hakkındaki raporu okundu. Raporda bütün alât ve edevatın muayene edildiği fennî tetkikler ve tahliller neticesinde yakalanan kaplarda bulunan bir kısım mayilerin morfin mahlûlü ve aseton olduğu, alât ve edevatın afyondan morfin istihsaline yarar alât olduğu bildiriliyor, ya kalanan âletlerin eroin ile bir münasebeti olmadığı da zikredili yordu.

Sonra, sıra şahitlerin dinlenilmesine gelmiştir.

İlk şahit polis komiseri İhsan Bey 10 çuval asfalt bulunduğunu söyledi.

İkinci şahit polis kaçakçılık bürosu merkez memuru Kenan Bey kaçakçıların hepsinin ayrı ayrı ifadelerini aldığını, başka bir şey bilmediğini söyledi.

Komiser Eşref Bey, bir gece Sümer Palasta arama yaptıklarını, bodrum katından burnuna ağır bir ilâç kokusu geldiğini, yerdeki deliklerden bu ilâçların döküldüğüne delil olacak şekilde yerde ıslaklıklar bulunduğunu söylemiş bir eczacıya kokunun ne olduğunu sorduk. Eczacı bu koku bir asit kokusudur. Ama eroin imaline yarayıp yaramıyacağını bilmediğini söyledi,, demişir.

Polis müfeişlerinden Ziya Bey şehadetinde; eroincilerden mühendis Kadri Beyin ifadesini aldığını söyledikten sonra şöyle şehadet etmiştir:

"Kadri Bey Blümental kardeşlerle eroin yapmak için anlaştığını ve kendilerinden 200 liraya bir makine aldığını ikrar etti. Kadri Bey vazifesinden ayrıldıktan sonra bu işe girmiye karar vermiş. Fakat sonradan Blümental biraderler ile Yorgi Camadanis Kadri Beye kazançlarından istifade ettirmemişler.

Kadri Bey onlar beni yaktılar, ben de onları yakayım dedi ve bir İtalyanın adresini verdi. Orada araştırma yapıldı, fakat bir şey bulunamadı.,,

---

iş yapmış ve çok kazanç vermiştir. Geçen seneki muamelâtın bütün masrafları ve ihtiyatları ayrıldıktan sonra fabrikanın temin ettiği safi kâr 250,000 lirayı mütecavizdir.

Yangından sonra tedcit ve tevsi edilen Hereke fabrikası ile makineleri ve mesai tarzı yenileştirilen Bakırköy bez fabrikası ve son sistem bir müessese olan Uşak şeker fabrikası bilâtereddüt diyebiliriz ki ayni surette iftiharımızı mucip sanayi varlıklarımızdır.

1932 senesinde Hereke fabrikasının satışlarının yüzde 90, Feshanenin yüzde 53 ve Bakırköy fabrikasının da yüzde 55 ini piyasa siparişatı teşkil eylemiştir. Bu rakamalar kısa bir zamanda bu fabrikaların ne kadar tutumlu bir hale getirildiğini ispata kâfidir.

İşte, Cümhuriyet gazetesinin büyük bir sitayişle ve haklı olarak bahsettiği bu sanayi inkişafı ve bunun haricinde, memlekette görülen her türlü varlık Kemalizmin tefeyyüzüdür. Bu fabrikalar, bu müesseseler, Abdülhamit devrinde de vardı, fakat ordunun ihtiyacını bile temin edemiyordu.

Şimdi Peyami Safa Beye, mensup olduğu gazetenin, sütun, sütun ve haklı olarak methettiği bu bankanın, bu müesseselerin, bu fabrikaların, devlet sermaye siyle ve devlet idaresinde çalıştıklarını haber verelim. Memlekette inkişaf etmiş, feyiz bulmuş sanayi, etatize edilmiş sanayidir.

Eğer Peyami Safa Bey, bu feyiz veren etatizmi, "Kemale ermiş bir liberalizm,, bu luyorsa hiç diyeceğimiz yoktur.

Peyami Safa Beye tekrar tavsiye ediyoruz: Busahada üfürükçülük ve mügalatadan vazgeçsin. Kemalizm'i, kısır karihasında değil, daima tezyif ederek, muarızlarımızın sıkışınca önümüze çıkardıkları diye bahsettiği (Cümhuriyet H. Fırkası) programında arasın.

Selâmi Izzet

Belediyede hazırlık

Cümhuriyet kuruluşunun 10 uncu yıl dönümü

Cümhuriyet kuruluşunun yıl dönümü merasimi hazırlıklarına devam olunmaktadır.

Bu hususla meşgul olan komisyon, dün de belediye reis muavini Hâmit Beyin reisliği altında toplanmış, kaza, nahiye teşkilâtları etrafına müzakerede bulunmuştur.

Yapılacak merasimin şekli Ankaradan bildirildikten sonra, tatbik faaliyeti, bütün teferrüatiyle tesbit olunacaktır.

Bir Norveçli âlim

Norveç Akademi 0ovayal profesörlerinden Dr. Ragnvald İversen şehrimize gelmiştir. Norveçli profesör buradan Macaristana gidecek, orada yapılacak beynelmilel izci toplantısında Norveç namına bulunacaktır.

Profesör seyahati hakkında şunları söylemiştir:

"— Macaristandaki beynelmilel toplantıya iştirak edecek olan 150 Norveç izcisine riyaset ediyorum. Buradan Macaristana gideceğiz. Norveçte izcilik oldukça eskidir. 2.750.000 nüfusu olan Norveçte kız ve erkek 14 bin izci vardır.,,

TAKVİM

	Pazar	Pazartesi
	30 Temmuz	31 Temmuz
	7 Rebi.ahır	8 Rebi.ahır
Gün doğuşu	4,54	4,54
Gün batışı	19,28	19,28
Sabah namazı	3,50	3,55
Öğle namazı	12,20	12,20
İkindi namazı	16,16	16,16
Akşam namazı	19,28	19,28
Yatsı namazı	21,19	21,19
İmsak	2,51	2,51
Yılın geçen günleri	209	210
kalan„	158	157

HAVA — Yeşilköy askerî rasat merkezinden verilen malûmata göre bugün hava açık ve şimalî istikametlerinden hafif rüzgârlı olacaktır.

Dünkü sıcaklık en fazla 28, en az 23 santigrat, hava tazyiki 762 milimetreydi.

RADYO

Bugün

ISTANBUL:

18 den 19 kadar Gramofon, Sahibinin sesi B. H. 17 — Polidor R. 24.044— Sahibinin sesi. K. 2648 — Odeon O. 11239 — Kolombia C. B. 311 — Odeon 250164. Sahibinin sesi K. 5524.

19 dan 20 ye kadar Müşerref H. Faik Bey ve arkadaşları, 20 den 20.30 a kadar Saz (Belkis hanım), 20.30 dan 21.30 a kadar Tamburi Refik Bey ve arkadaşları, 21.30 dan 22 ye kadar Gramofon. Kolombia D. 11014 — Sahibinin sesi D. 875 — Sahibinin sesi. D. B. 284 — Sahibinin sesi. K. 6323. 22 den itibaren Anadolu ajansı, Borsa haberleri, saat ayarı.

VİYANA: 518.1 m. —

9,25 eski Avusturya diplomatlarından Dr. Zaypel namına dikilen âbidenin temel atma merasimi. 11.15 şarkılar, 12 orksetra konseri, 14 — 15 plâk. 16.30 Haydinin kuarteti, 17.55 konser, 19.40 Avusturyanın genç şairlerine konferansdairâü e eta oet aoctaeta ocmv dair konferans. 20.20 şarkılar. 21 (Floransa masalı) isimli operet, 23.15 plâkla dans havaları.

BUDAPEŞTE: 550.5 m. —

14.45 plâk. 16.45 salon musikisi. 18.30 teganni, 19.20 eğlendirici bahisler. 20.30 Japon imparatorunun huzurunda kiraz bayramı, 21.10 Frants Leharın besteleri, 23.45 çigan havaları.

BÜKREŞ- 394.2 m. —

11 konser, 12 konser, 13 plâkla senfonik konser. 13.40 hafif musiki. 18 konser. 19.15 devamı, 20.20 dans plâkları .21 saksafon konser. 21.20 teganni. 22.05 Romen orkestra-musikisi.

VARŞOVA: 1412 m. —

11.45 plâkla dini musiki, 12 Saltsburg musiki şenlikleri. 14.10 plâk. 15.20 plâkla teganni, 16.05 plâkla hafif musiki, 17.30 konser, 18 sohbet, 19 koro halinde teganni. 21 konser, 23 dans havaları.

BELGRAD: 431 m. —

12 plâk, 12.30 milli melodiler, 13.05 konser, 14 plâk, 16 çigan musikisi, 17 plâk. 18 plâk, 20 Yugoslavv şarkıları. 21.30 konser, 23 çigan havaları.

ROMA: 441.2 m. —

21 haberler, spor, 21,45 Leharın (Klo — Klo) isimli opereti.

PARİS: 328,2 m. —

21 plâk, 21.30 Lirirk eserles, 22.15 Kuintet, 22.45 konser.

Yarın

ISTANBUL —

18 den 18.30 a kadar Gramofon, Kolombia D. V. 802 — Kolombia D. V. 2073 — Sahibinin sesi D. 1241.

18.30 dan 19 a kadar Fransızca ders (Müptedilere), 19 dan 19.45 e kadar Hikmet Riza hanım, 19.45 ten 20.30 a kadar Stüdyo asz heyeti ile Cennet Hanım, 20.30 dan 21.30 a kadar Münir Nurettin Bey ve arkadaşları. 21.30 dan 22 ye kadar Gramofon: Sahibinin sesi B. 6266 — Oedon V. T. O. 22 — Odeon O. 4924.— 22 den itibaren Anadolu ajansı, Borsa haberleri, saat ayarı. ye

VİYANA: 518.1 m. —

12, 30 plâkla meşhur bestekârların eserleri, 13 konser, 14.10 — 15 devamı, 16.30 Dajos Bela çigan orkestrası, plâkla, 18.25 konser, 20 konser, 21.45 (Yaz gecesi hülyaları), konser. 23.45 plâkla dans havaları.

BUDAPEŞTE: 550.5 m. —

13.05 senfonik konser, 14.30 şarkılar. 18 piyano konser, 19 salon musikisi. 20 hikâye, 20.30 Branmsın besteleri, 22.15 çigan musikisi, 23.20 plâk. 24,20 caz havaları.

BÜKREŞ: 394.2 M. —

13 haberler. plâk. 13.40 plâkla orkestra musikisi, 18 muhtelif besteler. 20.20 plâkla koro konser, 21 Şubert okteti, 21.55 çifte piyano ile modern musiki, 22.25 (Lidodan) naklen konser.

VARŞOVA: 1412 m. —

13.05 konser, 15.55 plâk, 17 senfonik konser. 18.15 plâkla solo konser, 19.35 piyano konser, 21 J. Jilbertin (Emperyal oteli; isimli opereti, 23.45 dans havaları.

BELGRAD: 431 m. —

12.20 plâk. 13.05 konser. 19 plâk. 20.10 radyo orkestrasının konseri, 23.30 çigan havaları.

ROMA 441,2 m. —

21.30 haberler, sonra hafif konesr, eğlencelibahisler, sohbet, 23 dans musikisi, 23.55 haberler.

PARİS: 328.2 m. —

20 plâk, haberler, 20.30 plâkla caz, 21 plâk, 21.30 Lirik ve musiki. 22.15 (Polidor) konseri.

Iktısat Haberleri

Ihracat mallarımız ve Doların sukutu

Doların son zamanlardaki sukutu üzerine Ticaret odası ihracat mallarımızın Amerikadaki sürüm vaziyetini ve bu sukutun mallarımıza ne derecede kadar tesir yaptığını tetkike başlamıştır. Tetkik neticesi bir rapor halinde İktısat Vekâletine bildirilecektir.

Buğday mahsulümüz bu sene çok iyi

Bu sene mevsim iyi geçtiğinden buğday mahsulümüz fevkalâde iyidir. Tahminlere göre, bu seneki buğday mahsulü memleketimizin ihtiyacını tamamen karşılayacak nisbettedir.. Hattâ bu sebeple bu sene tatbiki lâzım gelen buğday koruma kanununun da tatbikine lüzum görülmiyerek geri bırakılacağı tahmin edilmektedir. Bu arada kanunda yeniden bazı tadilât yapılacağı da söylenmektedir.

Bu tadilât fiatları yükseltme ve fiatlarda bir istikrar temini sine matuftolacaktır.

Balkan Ticaret oda

Balkan Ticaret odasının yeti artırılacaktır. Odadaki kan mümessilleri memleketiki bütün ticaret odaları ile temasa girişecekler ve memleketlerindeki tüccarlaribirleriyle çok yakından tlarını, alış veriş yapmalarıne çalışacaklardır.

Ticaret odasının racağı broşür

Ticaret odası cümhuriyetnuncu yıl dönümü münaçıkaracağı broşürü hazıbaşlamıştır. İhsaî ve mubir çok malûmatı ve zarfındaki ihracat ve ithalâdaha evvelki senelerin musini gösteren istatistikleri hlunacak olan bu broşür ehayetine kadar bitirilecektir

Mısırda kereste

Zingal ormanları şirketidan Kahireye gönderilen kler Kahirede çok beğenilmsırda bazı müesseseler Kahcaret mümessilliğimiz vihracat ofisine müracaat Türkiyeden kereste almadiklerini bildirmiştir.

BORSA

[Hizalarında yıldız işareti olanlar üzerinde 29 Temmuzda muamele olanlardır.] Rakamlar kapanış fiyatlarını gösterir

Nukut (Satış)

* Londra	708, —	* Viyana	25, —
* Nevyork	157, —	* Madrit	17, —
* Paris	17.1, —	* Berlin	50, —
* Milâno	224, —	* Varşova	24, --
* Brüksel	118, —	* Budapeşte	31, —
* Atina	25, —	* Bükreş	23, 50
* Cenevre	822, —	* Belgrat	58, —
* Sofya	24, 50	* Yokohama	47, —
* Amsterdam	85, —	* Altın	928, —
* Prag	120, —	* Mecidiye	37, —
* Stokholm	38, —	* Banknot	244, —

Çekler (kap. sa. 16)

* Londra	705,—	* Stokholm	2.7425
* Nevyork	0.6376	* Viyana	4.2450
* Paris	12.05--	* Madrit	5.66—
* Milâno	8.93—	* Berlin	1.9750
* Brüksel	3.3835	* Varşova	4.2475
* Atina	82.09—	* Budapeşte	3.8925
* Cenevre	2.438750	* Bükreş	80.39—
* Sofya	67.9350	* Belgrat	34.7450
* Amsterdam	1.1694	* Yokohama	2.283750
* Prag	15.9225	* Moskova	1082.75

ESHAM

* İş Bankası	9.50	Terkos	27,50
Anadolu	25.60	* Çimento as.	12.59
Reji	3,60	Ünyon Dey.	20,90
Şir. Hayriye	15.	Şark Değ.	1,90
Tramvay	51,—	Balya	2,20
U. Sigorta	10,30	Şark m. ecza	2,35
Bomonti	21,—	Telefon	13.—

istikrazlar tahviller

1933 da. ist.	95.—	Elektrik	—
istikrazida.	53,50	Tramvay	51,30
Şark D.yol	2,35	Ergani	95,—
* D.Muvah.	53.50	Rıhtım	18.--
Gümrükler	2.35	Anadolu I	45 65
1928 Mü. A.	10,50	Anadolu II	45,65
Bağdat.	11,75	* A Mümessil	49,05

Şoförler ve kaz

Kazaların sıklaşması rüsefer talimatnam

Dün akşam gazetesi, son da otomobil kazalarının ğından bahisle bunun sebe rasında şoförlerin çok çalını da kaydediyor ve haz seyrüsefer talimatnamesinförlerin çalışma saatlerinin olunması lüzumunu ileriyordu.

Tahkikatimize göre, bu şimdiki seyrüsefer talimatnde de sarih tahdidat vard, Bir şoförün devamlı dört saatten fazla çalışmatasrih olunmuştur.

Şoför, çalışmasına bir ara verildikten sonra, devbilecektir.

Seyrüsefer talimatnamböyle sarih tahdidat bulberaber, şimdiye kadar bubiki, bir şoförün günde kaçlıştığının, çalışmasına ara vermediğinin kontrolü münlamamıştır. Bu cihetin kontpek o kadar kolay görülmedir.

Dün Heybeli vapu bir sandalı parçal

Dün sabah 10,50 de Kaden kalkarak köprüye gelelan Refet kaptanın idaHeybeli vapuru Üsküdar önlerinde karpuz yüklü bir la çarpmıştır. Balat mensup olan sandal Saidin sindeydi. Vapurun saldırması çok şiddetli olmuş hemen parçalanmıştır. Yamuş, denize düşen Sait arasından kurtarılmıştır. dökülen karpuzlardan toplanmıştır.

Büyük Hikâye : 5

Karakedi = Kadın

Nakleden: Selâmi İzzet

Artık Aldoğunun salonu çiçeksiz kalmıyor..

Fakat bu çiçekleri alan Aldoğu değil artık... Çiçekleri İhsan bey de getirmiyor..

Meselenin asıl mühim ciheti de bu..

Küçük bir komedi.. Biraz ağır, biraz acı bir komedi..

Demir Can, Tekin Alpla Aldoğunun arasında neler olup bittiği ni bilmiyor. İhsanla karısının arasında olup bitenleri nasıl bilmiyor diyse, arkadaşiyle karısının münasebetini de bilmiyor.

Dünyanın farkında değil o!

Demir Can her zaman güler yüzlü, mes'ut, rahattı..

Bazan, omuz başında Aldoğu duruyor. Karşısında oturan Tekin Alp, kocasının arkasından bir göz atıyor.. Bu bakış günahkâr bir bakış değil, hayır, günahkâr bir bakış değil amma, pek tabiî bakış da değil!..

Aralarında bir anlaşma olduğu belli...

Tekin Alp bazan düşünüyor:

"Demir Can, senin iyiliğin için yaptığım işten kendim de utanıyorum... Karını heyecanlı bir ümide düşürüyorum. Bundan da utanıyorum. Ama ne yapayım, senin hatırın için yapıyorum... Dostluğumuz namına gönlümde eza duyuyorum... Aldoğu senin karındı; yani dostumun karısı.. Ona fena gözle bakmak aklımdan bile geçmezdi...

"Erkekle, samimî ve dürüst erkekle bir arkadaşlık arzular... Kadın arkadaşlığı. En kıymetli arkadaş kadın arkadaştır. Aldoğu da benim için bir arkadaştı. Kumral bir dost! Bak sana bir şey söyliyeyim de şaş: Yakın zamana kadar Aldoğunun göğsü var mı, yok mu?.. bilmiyordum. Bakmamıştım. Dikkat etmemiştim. Halbuki onu kaç defa dekolte, hem de akıllamakıllı dekolte gördüm... Onunla yanında rahat ve serbesttim.. Benim için Aldoğu diye bir kadın yoktu. Benim için kadından mahlût değildi o.. Ne iyi bir şeydi.. İşte, senin hatırın için bu arkadaşlığı bozuyorum.. Şimdi, meseleyi, heyecana kapılmış gibi davranmam lâzım.. Bileğini öpmek için kendimi zorluyorum... Ne can sıkıcı şey!.. Dün elim kazara ensesine değdi.. Mahsus değdirmiş gibi yaptım ve ensesini okşamakta devam ettim. Beş saniye okşadım.. Saniyeleri saydım ve beşinci saniyede derin bir nefes aldım. Oh!..

"Ama biliyorum, bunları yapmam lâzım... Seni kurtarmam için böylece hareket etmem elzem... Seni müdafaa etmeliyim. Çünkü sen kendini müdafaa edemezsin.. Kendini müdafaa etmen için elinde silâhın yok..

"Aldoğu başka birine kendini müdafaa edemezsin.. Kendini müdafaa etmen için elinde silâhın yok..

"Aldoğu başka birine kendini kaptırmasın diye, onu meşgul etmeliyim... Ama bunun ne kadar tatsız bir şey olduğunu tasavvur edemezsin!.

Sahiden tatsızdı. Biraz da sinirlendirici, kızdırıcıydı. Ve bilhassa tehlikeliydi.

* * *

Aşkla oyun olmaz.

Günün birinde Tekin Alp, Aldoğuya, adamakıllı, hayır akıllı değil, deli gibi âşık olduğunu hissetti.

* * *

Günün birinde de Demir Canın gözü açıldı.

O zaman iki erkek karşı karşıya kaldılar.

Göğüs göğüse gelen, yumruk sıkan iki kişi, sonra hayretle haykıran bir kişi:

— Sen ha Tekin.. Sen!..

Evet. O, neden olmasın? Seviyor! Aşkın enginine dalmış.. Henüz muradına da nail olmamış. Şimdilik yalnız ve yalnız bir şey düşünüyor: Arzusunu!.. Üst tarafını gözü görmüyor. Hayatının bütün saadeti orada. Hayatının bütün sadeti zannettiği şey bu arzudaydı.

— Bunu senden ümit etmezdim. Sen ki, benim için hayatını tehlikeye koydun!.

Evet. Boğaz sahillerinde bir gün hayatını tehlikeye koymuştu.

Tekin Alp başını önüne iğdi:

— O başka..

— Evet o başka şey... İnsan canını tehlikeye koyabilir. Güneş, ilkbaharı, hayatın bütün saadetlerini bir an fedaya hazır olabilir. Ama iki kol arasında duran kaçşı, uçucu, kapıcı sadeti feda etmek kolay değildir..

— O başka..

Bunu ikisi de hissediyorlar. Ve alın alına, göğüs göğüse biribirlerini parçalamıya hazırlanıyorlar.

* * *

Bir kavga, bir savaş. Sonra bir tabanca sesi.

Tekin Alp, Demir Canı öldürdü.

— BİTTİ —

Zaruretle işlenen suç

Bir ihtilâs mahkûmu

138 lira ihtilâstan suçlu Kartal hususî muhasebesi sabık tahsildarlarından Mahmut Efendinin muhakemesi, dün İstanbul ikinci ceza mahkemesinde neticelenmiştir.

Mahmut Efendi, üç ay hapse, üç ay da memurluktan mahrum kalmağa mahkûm edilmiş, fakat bu parayı dava açılmadan ödediğinden, ayni zamanda suçu zarurete düşerek işlediğini nedametle itiraf ettiğinden, ceza müddeti bir aya indirilmiş, tecil olunmuştur.

Yeni bir yol

Hacıosman bayırı denilen ve İstinye tepelerinden Büyükdereye inen yol tamamen yeniden yapıldıktan sonra seyrüsefere de açılmıştır.

Yol, mühendis Nebil Beyin nezareti altında Belediye tarafından yeniden yapılmış ve Yedikule gaz hanesinin katranı ile döşenmiştir. 140 derece hararette kaynatılan katranlar gazhaneden takriben 25 kilometre mesafede bulunan yola kadar hususî hazneler içinde gönderilmiş ve bu suretle yerinde tekrar ısıtılmağa hacet kalmadan derhal kullanılmak imkânı hâsıl omuştur.

Katranı yola yaymak için ecnebi bir mütehassıstan istifade edilmiştir. Bu suretle yolun mükemmel bir surette yapılmasına imkân hâsıl olmuştur.

VAKIT Karilerinden

Bebeğin Millet bahçesi ne halde?

Bebekten Ş. M. imzasile bir okuyucumuz bize şu mektubu gönderiyor:

Millet kelimesi kitaplardan, vicdanlardan hâk olunduğu bir devirde Bebeğin bahçesinden (Millet bahçesi) sıfatını hiç kimse, hiç bir hafiye sildiremedi idi. Bu bahçe hazinei hassa tarafından idare edilir, yalı kısmı bir gazinocuya kiraya verilir, fakat içinden geçen piyade yoluna her zaman riayet olunur, herkes orada istediği gibi gezer ve hazinei hassadan tayin olunmuş bir bahçıvan, ağaçlarının çiçeklerinin tazeliğine nezaret ederdi.

Emlâki milliye idaresine geçtikten sonra ise yeni müteciler bir takım inşaata başladılar; evvelâ bahçeyi kateden piyade yolunu kesmek için kapıları kapadılar ve bir takım bölmelerle bahçeyi acayip bir çekle soktular. Zavallı Millet bahçesi bir koyun ağılına döndü. Şimdi hergeçen yolcu bahçesinin etrafından dolaşmak mecburiyetindedir.

Bir gün işittik ki emlâki milliye bahçeyi müzayedeye koymuş, satıyormuş. Hattâ birisinin üstüne ihalesi yapılmışmış. Bir, iki gün sonra Şehremaneti bu ihalei kat'iyyeyi feshederek park haline koymak ve halkın istifadesini temin etmek için 80 şu kadar bin liraya bu bahçeyi satın almış.. Dediler.

İnanır mısınız? Bu park ve halk için Şehremaneti tarafından satın alınan Millet bahçesinin iştira tarihini unuttum. Çünkü o kadar uzun zaman geçti. Herhalde beş seneden fazla.

Bu zaman zarfında ne mi oldu? Diyeceksiniz. Arzedeyim:

Bahçe emanet namına icara verilmektedir. Müstecir yolu kapadığı gibi arkadaki kısımlardan bir büyük parçayı kendisine fidanlık, odunluk, kömürlük, gübrelik, koyun otlatma yeri ilâna mahsus sehpalı reklâm yeri olarak kullanıyor. Diğer bir kısmını kır kahvecisine kiraya veriyor. Ortadaki fıskıyeli havuzu kapatmıştır. Bu kısmın kenarında padavra tahtalarından yapılmış, müteaddit, manav, bakkal, dondurmacı, tütüncü dükkânlarına kiraya veriyor. Bu dükkânlar bulaşıklarını bahçede yıkarlar.. Duvarlar parmaklıklar hep yıkılmıştır. Hulâsa:

Hamidin devrinde bile ismine Millet bahçesi denen bu Bebeğin yegâne teneffüs yeri, beş sene evvel halk için para ile satn alındığı halde bugün millete ve halka yardımdan uzaktır. Zavallı halkın çocukları otomobil, tramvay altında kalmak, denize düşmek tehlikesi ne maruz kalarak uzaktan yutkun makta ve bir parça nefes alabilmek için de ya cami önündeki musalla taşlı moloz yığını olan sözüm ona rıhtımda veyahut kayalar mezarlığında vakit geçirmektedir.

S. M.

Şeker, kahve

Bir müessese Belçikadan 40 vagon şeker getirmiştir. Diğer taraftan 18 vagon şeker daha gelmiştir. Bu miktar piyasadaki şeker fiatlarını 42 buçuk liraya düşürmüştür. Bir hafta evvel piyasada şeker 46 liraya satılıyordu.

Kahve fiatları hakkında şikâyet devam etmektedir. Ticaret odasının bu işle alâkadar olması, henüz bir netice vermemiştir.

AŞK DELİSİ

HÜKÛMDAR

— 9 —

Yazan: Niyazi Ahmet

— Demek Ketevan kraliçe buna razı oldu öyle mi? .

—Evet, razı oldu. Çünkü o çok iyi kalpli ve çok iyi düşünür bir kraliçedir. O biliyordu ki, Gürcüler bir kaç sene daha kendilerini toplıyamazlar. Kendisi sarayda bulunduğu müddet zarfında Grücistan kuvvetlenir. Sonra hem intikamlarını alırlar ve hem de ellerinden alınan vatan toprakları...

— Kendisi ne olacak, şah onu öldürmez mi?.

— Kraliçe diyor ki, benden evvel gelen ve senelerce yaşıyan kral lar ve kraliçeler ne oldu?.. Hepsi vatan uğrunda ölmediler mi?. İşte ben de vatan uğrunda öleceğim. Evlâtlarım vatanlarını kurtarsınlar, yüz Ketevan feda olsun.

Muğrav çok mütehassis olmuştu. Bu âlicenap kadının gösterdiği yüksekliğin kıymeti hiç bir şeyle ölçülemezdi. Bir kadın, bir kraliçe, hem de genç güzel daha hayatta birçok baharlarını her şeye rağmen mes'ut geçirebilecek bir kraliçenin!...

Bu derece büyük feragat göstermesi, bir orduyu değil, bütün bir milleti vatan uğrunda gönülden ölüme sevkedebilirdi.

— Sahip, sen de çok akıllı ve iş bilir bir adama benziyorsun. Biz Gürcüler hep vatan için çalışıyoruz. Fakat görüyorsun ik, hepimiz dağınık ve hepimiz kendi aklımızla hareket ediyoruz. Gürcistanı hürriyete kavuşturmak için birleşmemiz lâzımdır. Ben kraliçe Ketevanla görüşemez miyim?. Onunla konuşsam, daha iyi işler yapabilirim.

Sahip bir müddet düşündü:

— Sizi görüştürmiye çalışacağım.. Çok iyi olur, fakat çok tehlikeli bir iştir. Şah sizin Ketevanla görüştüğünüzü duyarsa, kimbilir neler yapar..

Muğrav:

— Sen çok şeyler biliyorsun. Sana daha bazı şeyler sormak istiyordum.

—Sorunuz efendim, bir bildiğim varsa hepsini söyliyeceğim..

— Tamara nerededir?.

— Onu sarayda kimse bilmiyor. Yalnız Ketevan dün akşam üstü üç çifte bir arabanın şark yoluna hareket ettiğini grömüş,... Her halde şah kaçırtmış olacak..

— Karacigay han kaçırmış olmasın?..

—İmkânı yok..

— Ne biliyorsun?..

— Biraz evvel bahçede Kübra ile onu konuşuyorlardı.

— Ne konuşuyorlardı?.

— Karacigay, Kübraya muhakkak Tamaranın nereye kaçırıldığını öğren!... diyordu.

— Başka ne konuştular?..

— Karacigay sizden bahsetti. Fakat iyice işitemedim.

Muğrav Sahiple epey konuşmuştu. Bodrumun tavanına yakın hava deliğinden sabahın alaca karanlığı sızıyordu. Muğrav burada fazla kalmanın ihtiyatsızlık olacağını düşünerek, kimseye görünmeden odasına çıktı. Vücudu çok yorgundu. Kahetiden çıktığından beri on beş gün geçiyordu. Rahat bir uyku uyumamıştı. Vücut yorgunluğuna inzımam eden üzüntü onu oldukça hırpalamıştı. Ömründe belki ilk defa rahat bir döşekte deliksiz bir uyku uyuyacaktı. Yatağa girer girmez derin bir uykuya daldı.

Uyandığı vakit öğle olmuştu. Vücudunda bir yorgunluk hissediyordu. O, hayatında bu kadar çok ve bu kadar deliksiz uyku uyuduğunu hatırlıyamıyordu.

Yatağında gerinirken gözü yastığının altında beyaz bir kâğıda ilişti. Hayret etmekle beraber derhal, kendisine bırakılmış bir mektup olacağını düşündü. Mektup bir kadın eliyle yazılmıştı. Okumadan imzasına baktı: Ketevan.

Muğrav vücudunda bir ürperme hissetti. Beyninde bir sürü istifhamlar dolaşıyordu. Ne oluyordu. Gürcü milleti ne kadar daha şah Abbasın oyuncağı olacaktı. Çekilen azap kâfiydi artık.

Mektubu okumıya başladı.

"Kahraman Muğrav!..

Sen de yurdumuzu kurtarmak için çalışıyorsun. Fakat birleşmeden bir şey yapamıyacağız. Bu gece Sahip seni bulacak. Beraber geliniz. Görüşelim. Selâmlar.

Ketevan.

Muğrav, mektubu henüz okumuştu, ki kendisini Şah Abbahsın çağırdığını haber verdiler.

Acele acele giyindikten sonra Şah Abbasın huzuruna çıktı. Şah, çok mütebessim ve mültefit görünüyordu. Muğravi, hususî bir alâkayla karşıladı. Ona, yanında hazırlanmış bir yer gösterdi:

— Gel, yanımda otur.. Seninle mühim kararlar vereceğiz.. dedi.

Muğravın fikrini hâlâ Ketevanın mektubu kurcalıyordu. Şah Abbasın bu iltifatı onu evvelâ kudurtacak derecede hiddetlendirdi. Gözlerine kan hücum etmişti. Fakat, bir an aklına başka bir düşünce geldi. Ve sükûn buldu. Şu anda Şah Abbasın sarayında bulunuyordu. Karşı söz söylemek, belki ölümü ile neticelenirdi. Kim soracak, kim alâkadar olacaktı. Halbuki yapacak çok işler vardı.

— Buyurun şahım diye cevap verdi.

Şah Abbas, Muğravın fikrini değiştirdiğini görünce, daha çok memnun oldu. Elini onun geniş omuzlarına dokundurarak:

— Muğrav dedi. Beni dikkatle dinle. Ben Gürcü milletini severim. Fakat sen de itiraf et ki, çok serkeş milletsiniz.

Karşımızdaki düşmanın kudretini düşünmeden saldırıyorsunuz. Ve bittabi neticede zararını gene siz görüyorsunuz. Bana tâbi olur ve itaat ederseniz, size ne Osmanlılar ne de Ruslar!..??

(Devamı var)

Avusturyada bir lâhit

Sevil, 29 (A.A) — Eski bir manastırın arka tarafında bir lâhit ortaya çıkarılmıştır. Lâhdin içinde otuz kadar iskelet bakiyesi ve hangi tarihe ait olduğu henüz anlaşılamıyan bir takım çanak çömlek bulunmuştur.

Memleket Haberleri

Zonguldakta ekmek fiatı nasıl konulur?

İstanbul narkını takip doğru mu?— Ameleyi korumak—Dükkân kiraları

Zonguldak, (Hususî) — Zongul dakta başta valimiz Halit ve fırka reisimiz Mitat B. ler olduğu halde memurin ve halktan ekserisi yerli maldan yazlık elbise giyiyorlar. Bu elbiselerin takımı 5 — 6 lira - ya dikiliyor. Mevsimin sıcaklığı ve elbisenin ucuzluğu hasebile her sınıf halktan bu elbiseleri giyen - lerin günden güne çoğaldıklarını memnuniyetle görüyoruz.

Maden ocakları

Havzamızda bazı küçük ve sermayesiz maden ocakları vardırki, bunlar birer müteahhit tarafından işletilmektedir. Ve bu kabil ocakların hemen hepsi işlerinde çalıştıkları ameleye ve hükûmete ale - lekser borçludurlar. Bu ocaklarda bin bir mahrumiyet içinde çoluk ve çocuğunun hayatını kazanmak istiyen fakir ameleler alacaklarını alamadıklarından çok sıkıntı çekiyorlar. İstihkaklarını kurtaramı - yan ameleler zaman zaman icap edenlere şikâyette bulunuyorlarsa da, dertlerini bir türlü anlatamı - yorlar. Müteahhitler tarafından iş letilen maden ocaklarının ameli - yat ve idare işleriyle çok sıkı ve yakından alâkadar olunarak ameleyi, mağduriyetten kurtarmak lâzımdır.

Ekmek ucuzluğu

Şehrimizde bir aydan beri ekmek fevkalâde ucuz satılmıya başladı. Belediye narhına göre birinci nevi ekmek kilosu 7 buçuk ku ruş olmasına rağmen ekser fırınlarda 5,5 ile 6 arasında satılmaktadır. İkinci nevi de dört buçuk kuruştur. Belediyenin koyduğu fi atla fırınların satışı arasında iki kuruş gibi çok büyük fark olup bunun rekabet neticesi ucuzladı - ğını zannedenler varsa da bu u - cuzluk yalnız bir iki fırına mün - hasır olmayıp bütün fırınlarda u - zun müddettir devam etmesine bi naen belediye narhından iki kuruş eksiğine idare ediyor ki, satış yapıyorlar. Belediye şimdiye ka - dar İstanbuldaki ekmek fiatını takip ediyor ve hatta İstanbul narhından 40 para fazla koyuyordu. Gene de öyledir ya. Bazı fırıncı - lar Zonguldakta İstanbul narhın dan yukarı ekmek narhının doğru olmadığını ve burada İstanbul narhına göre pek âlâ idare edeceğini ötedenberi söylüyorlardı. İş te netekim bir aydanberi, birinci ekmeği beş ile beş buçuk ve ikinciyi 4,5 ile beş arasında satmala - riyle bu hakikati bilfiil göstermiş oluyorlar. Zonguldakta her türlü ihtiyacın çok pahalı olmasına naza ran ekmeğin bu kadar ucuzlaması şayanı şükrandır. Yalnız belediye nin, ekmeklerin vezinleriyle kalitelerini daimî bir kontrol altında bulundurması ve ayni zamanda mademki belediye narhtan iki kuruş noksanına satış imkânları vardır o halde resmî narhın da indi - rilmesi lâzımgelmez mi?.

Elektrik cereyanı

Zonguldak şehrinin tenviratı Ereğli şirketinin Kozludaki büyük elektrik santraldan verilmektedir. Belediye ile şirket arasındaki mukaveleye nazaran umumî cereyan belediyece sarfiyat üzerine şirketten satın alınmış olup halka elektriğin kilovatı 6,5 kuruşa tevzi e - dilmektedir. Şirket santraldan a - lınmazdan evvel elektriğin kilova tı 19 kuruşa satılıyordu. Bu günkü satış fiatiyle belediyenin bir şey kazanmadığı söyleniyor. Zongul - daktaki en ucuz ihtiyaçlardan bi - ri de elektriktir.

Amele ve istihsalât

Ziraat ve hasat münasebetiyle köylerde her sene bu ay maden ocaklarına lüzumu kadar amele gelmez, madenciler de amelesiz - likten müşkülât çekerler. Bu sene de öyle oldu. Ocaklar her zamanki kadrolarından noksan çalışmak mecburiyetinde kalıyorlar. Vilâ - yet dahilinde bu sene yol inşaatının da fazla olması yüzünden maden amelesi azalmıştır. Şirketlerse amele tedarik edemeyince bizza - rure kömür istihsalâtı da azalmış oluyor.

Kira pahalılığı

Zonguldakta ev ve bilhassa dükkân icarları haddinden fazla yüksektir. Alış verişin durgunluğu dolayısiyle birçok esnafın aylar - danberi biriken dükkân kiralarını veremedikleri anlaşılıyor. Şehir - deki anormal pahalılığa dükkân kiralarının büyük tesiri olduğu söyleniyor. Pazardan ve ayak satıcılarından alınan eşya ile mağaza ve dükkânlardan alınan eşya - lar arasında hemen yüzde elli ve bazı semtlerde yüzde yüz fark vardır. Bp yüksek farklar da gösteriyor ki, pahalılıkta kira ücretlerinin başlıca rolü vardır. İhtiyacatını daha ucuza maletmek için halkın pazar ve seyyar satıcılara rağbet etmesi esnafın alış veriş iş lerini günden güne düşürmektedir.

Köylünün vaziyeti

Herkes de bilir ki, bugünkü ik tısadî vaziyet istediğimiz kadar iyi değildir. Zonguldak ve mülhakatındaki köylerin kısmı azamı maden amelesi olmakla beraber, gene bunların da müzayaka içinde çırpındıkları görülmektedir. Zira köylüler maden amelesi iseler de bunlar bütün sene ocaklarda daimî olarak çalışmazlar. Ancak senede vasatî olarak 3 — 4 ay çalı şırlar. Bu müddet haricindeki zamanlarını köylerinde iş ve güçleriyle geçirirler. Esasen maden ocaklarımızda bugünkü amele teş kilâtımız da köylü amelelerimizin daimî çalışmalarına pek de müsa it değildir. Ocaklardaki ameleler her ay değişirler ve bu değişme işinde madencilerin de oldukça zararları vardır. Madenci sabit ameleye kavuştuğu gün daha muntazam ve daha verimli faaliyete muvaffak olacaktır. İşte Zongul - dak ve mülhakatı köyleri de hem madenci ve hem zürradırlar. Köylünün istihsal ettiği her nevi hasılat çok zahmet mukabilinde elde edilerek az para ettiğinden sıkın - tıdan kurtulamıyorlar.

Köylünün, köylerinden çarşı pazara getirdiği mal yok pahası - na gidiyor. Fakat köylünün en mübrem ihtiyacı olan şeyler çarşı dan çok pahalı seyredilebiliyor. Gerçi buhran umumî ise de, en zi yade müteessir olan köylümüzdür. Arada çok nispetsizlik vardır. Meselâ köylü bugün yumurtayı 40 paraya sattığına nazaran şehirden bir okka gaz alabilmek için 40 yumurta satmıya, 1 okka şeker için 60 — 70 yumurta satmıya ve bir arşın adi bez için de 20 yumurta satmıya mecbur oluyor. Köylünün kahve almak üzere getirdiği di - ğer mahsulâtı da aşağı yukarı böyledir. Velhasıl köylünün sattı - ğı ucuz fakat aldığı pahalı oldu - ğundan belini doğrultmak çaresi - ni bulamıyor.

İlyas Rami

Merzifonda

İki kişi biribirini öldürdü, bir kadın yaralandı

Merzifonda iki kişinin ölmesi ve bir kadının ağır surette yaralanması ile neticelenen feci bir cinayet işlenmiştir.

Cinayet, Çobanviran köyünde bir tarlada olmuştur. Hâdise şu - dur: Bu köyde avcı oğlu Hüseyin ile Ali oğlu Mehmet arasında öte - denberi bir soğukluk vardır. Hüse yin, cinayet günü atına binerek karısı ile tarlada çalışan Mehme - din yanına gitmiş ve:

— Hüseyin günahına tövbe et, seni öldürmiye geldim!..

Diye bağırmış ve bir el silâh atmıştır, kurşun Hüseyine isabet etmemiştir. Fakat tehlikeyi kavrıyan Hüseyin derhal Mehmedin üzerine atılarak attan indirmiş ve elindeki tabancayı almıya uğraşmıştır.

Tabancasının alınacağını anlı - yan Mehmet bu sefer tabancayı bı rakarak kamasını çekmiş ve Hüse yinin sol böğrü ile kalbi üzerine saplamıştır. Hasan, Mehmedin e - linden aldığı tabanca ile üç defa ateş edebildikten sonra ölmüştür.

Kocasının öldüğünü gören Lût fiye Hanım, Mehmedin üzerine hü cum ederek boğuşmıya başlamış tır.

Etraftan yetişenler Lûtfiye Ha - nımı katilin elinden kurtarmışlar ve yaralıyı da hastaneye kaldır - mışlardır.

Mehmet hastanede aldığı yara - ların tesirile ölmüştür. Bu suretle cinayete ait kanunî takibat kendiliğinden sona ermiş oldu.

Bir kaçakcı yakalandı

Adapazarı, (Hususî) — Akşam kaçakçı Hamdi isminde biri 17 kutu sigara kâğıdı ile birlikte jandarmamız tarafından yakalanmıştır.

Adapazarında koza fiyatları

Adapazarı (Hususî) — Burada koza pazarı hararetini tamamen kaybetmiştir. Kilosu 50—60 kuruş arasında satılmaktadır.

Ihtiyar Hasan Ağayı karısı mı zehirledi?

Erdekte bir ihtiyar esrarengiz bir şekilde öldü

Balıkesirde çıkan Türkdili refikımız yazıyor:

Erdeğin Halit Paşa mahallesinden Hasan ağa anî olarak hasta - lanmış, müthiş ağrılar içinde ölmüştür. Hasan ağanın ölürken el leri mosmor kesilmiş ve karnı şişmiştir.

Hasan ağanın böyle birdenbire ölüvermesi adliye ve zabıtanın nazarı dikkatini celbederek bu mese - le hakkında tahkikata başlamış, istintak hakimiyle jandarma ku - mandanının huzurunda Bandırma hükûmet tabibi Faik ve Erdek hükûmet tabibi Kadri Beyler tarafın dan fethi meyt yapılmıştır. Fethi meyt esnasında Hasan ağanın karısı Fatma Hanımın komşu evine bir dizel şişesi attığı görülmüştür. Bununla beraber zehirlenmek ihtimali olmamakla beraber kadının bu hareketi kendisi üzerindeki şüpheleri takviye etmiştir. Bunun zerine istintak hakimi kadını guya çekmiştir.

Fatma Hanım ağlıyarak istin hakimine şu sözleri söyliyebil tir:

— Korktum.. Belki bir şey parsınız diye. Yoketmek iste

Hasan ağa ile karısının kavg olduğu ve hatta bu kavgaların kemeye kadar aksettiği anla maktadır. Fatma Hanımın dan birkaç gün evel komşu lardan birine "Elimden gelse herifi zehirliyeceğim,, dediği yeti dolaşmaktadır.

Maamafih netice ancak raporu geldikten sonra anla caktır.

Adliye tahkikat hakkında tum davranmaktadır. Fatma nım henüz tevkif edilmemiştir.

İzmir valisi Kâzım Paşa Ispartadan geçerken

Isparta, (Hususî) — İzmirin kıymetli valisi, İspartamızın de - ğerli hemşehrisi Kâzım Paşa memleketimizi şereflendirdiler. Paşa Hazretlerine parlak bir istikbal yapıldı. Cumartesi günü memleke tin resmî ve hususî müesseselerini ziyaret eden hemşehrimize, Halkevimiz; o gece çok güzel bir müsamere verdi.

İstiklâl marşı halkımızın da iştirakiyle okundu. Halkevi şiiri; büyük bir alâka ve lezzetle dinlendi. Alkışlar içinde tekrar edildi.

Faruk Nafız Beyin (Öz yurt) piyesi büyük bir heyecan içinde tem sil edildi.

Bu manzum piyes; gençlerimi - zin yıkılmaz imanı, dönmez azmi önünde lâyık olduğu muvaffaki - yetle ve çok güzel bir sahne tertibatı altında canlandı. Çok, pek çok alkışlandı.

Eski Türk kıyafetleri cidden muvaffakıyetle yaşatılmıştı. Ha - nım kızlarımızın piyesteki vazifeleri mühimdi, kendilerini has bir incelikle ve çok kuvvetle yaşattı - lar.

Müsamere halkın coşkun alkışları arasında güzel ve millî şiirlerle bitti. Bize unutulmaz geceyi yaşatan gençlerimizi candan kutlarız.

Kâzım Paşa Hazretleri pazar günü de çok sevdikleri hemşehrile rinin arasında kaldıktan sonra İs - partamızdan ayrıldılar. Kendile - rini ayni samimî sevgi ile uğurladık.

Hakkı

Adapazarı müddeiumumisi boğuldu

Adapazarı müddeiumumîsi Baha Bey atla Sakaryadan geçerken, nehre düşmüş ve boğulmuştur. Ce naze merasimle kaldırılmış, kaza bütün Adapazarlıları müteessir etmiştir.

Dört maliye memuru mahkûm oldu

Bergama, — Burada maliye te sildarlığı yapmakta olan Ali Şuu Baki, Süleyman ve memurlarde Fehmi Efendiler hakkında yap lan tahkikattan sonra suiistim cümile Ağır Ceza mahkemesi verildiler. Bir müddetten beri d vam eden muhakeme neticelen Verilen karara göre Ali Şuuri, B ki ve Süleyman Efendiler üç buç ay hapiste yatacaklar, bir daha ki vazifelerine alınmıyacaklar suiistimal ettikleri parayı da ödi ceklerdir. Memur Fehmi Efendi gelince; bunun suçu sabit görül kendisinin bir daha memuriyete lınmamasına ve bir buçuk ay hapiste yatmasına karar verildi.

İzmir hafriyatı

Namazgâhtaki mezarlık eski mir hafriyatına Maarif Vekâleti nin gönderdiği bin lira ile tekr başlanmıştır.

Hafriyat mıntakasına üç kol dekovil döşenmiştir. Hafriyat hemmiyetle ilerlemektedir. Mü müdürü Ömer Selâhattin Bey e İzmir hafriyatının ikmali için yi mi bin liraya ihtiyaç bulunduğun Maarif Vekâletine bildirmiştir.

Bu seneki hafriyat için Maa Vekâletince üç bin lira tefrik edi diği müze müdürlüğüne bildiril miştir.

Şimdiye kadar yapılan hafriyat eski İzmirin Romalılar zamanın da Form denilen büyük eserin üzerinde bulunulduğunu meydana çıkarmıştır.

Bu meydanın etrafında o va ki şehrin mahkemeleri, âbide mabetleri, büyük binaları bulun makta idi. Şehre gelenler har de bu meydanı ziyaret ederler.

Formunu altındaki Tonuslar kırk bin metre murabbaı bir saha da depolar olduğu anlaşılmıştır. Bu hafriyat pek mühim bir eserleri daha meydana çıkaracak tır.

EĞLENCELİ YAZILAR

Eski bir hırsızlık

Kulanın bolşevik ihtilâli üzerine Rusyadaki malı mülkü zaptedilmiş, on parasız kalmış, İstanbula kaçmış bir Rus sabık zengini idi. Rusyada pasta ticareti yapmıştı. İstanbulda hemen bir pastacı dükkânına, işçi olarak girdi. Elindeki marifet sayesinde dükkânın mallarını hemen o kadar tenevvüleştirdi ki Beyoğlunun bu küçük pastacısı birdenbire şöhret kazandı ve Kulanın marifetini başkalarına kaptırmadan evvel dükkânda ortak oldu.

İşi çok daha iyi gidecekti. Eğer elinde beş, on bin lirası bulunup ta dükkânını tam caddede açsaydı..

Fakat Kulanın bugünkü haline de teşekkür ediyordu.

Bir akşam Beyoğlu caddesinde biraz hava almak için dolaşırken kolunu birisi çekti, başını çevirdi. Tanımadığı bir adam kendisine Rusça hitap ediyordu.

— Affedersiniz ama, galiba aldanıyorsunuz.

— Nasıl aldanıyorum, siz Mösyö Kulanin değil misiniz? Beni tanımadınız mı? Hani şu on sene evvel dükkânınızda kasadar iken sizden iki bin lira çalıp kaçan Petro değil miyim ben?

O zaman hatırladı ve Petronun cüretine hayret etmekle beraber davetini de kabul etti. Bir kahveye oturdular. Petro:

— Hey gidi hey... Dedi. Sizden iki bin lirayı çalınca doğru Amerikaya kaçtım.

— Onun için izinizini bulamadılar.

— Tabiî.. Orada hayat bana güldü. Dehşetli bir servet yaptım. Epeyce büyük bir servet.. Şimdi, artık bu parayı yemek niyetindeyim. Belki bu taraflarda yerleşeceğim.

— İstanbulda ne arıyorsunuz?.

— Seyahat ediyorum.

— Âlâ... Sizi tebrik ederim.

— Teşekkür ederim. Şimdi beni bu saadete, servete nail eden paranızı da size iade edeceğim. Hem de derhal....

Ve Petro cebinden iki bir lira çıkararak Kulanın'e uzatınca, pastacının ağzı açıkta kalmıştı. Petro:

— Artık on sene evvelki hırsızlıkla uğradığınız ziyandan dolayı hiç bir teessürünüz kaldı mı?.

Diye sordu. Kulanin:

— Evet, hem pek büyük. Dedi. Keşke beş bin lira çalaydınız.

Güzel bir dil

Ahmet Arif bütün meclislerde bir çok lisana vakıf olmakla kendini tanıtmıştı.. Hattâ Çince bile bildiği herkesçe malûmdu.

Bir gün Beyazıt kahvelerinin birinde arkadaşı ona dedi ki:

— Bana bak Arif madem ki çince biliyorsun şu yanımızdaki masada oturan Çinli gençle bir kaç kelime konuş ta göreyim.

— Pek âlâ.

Ve Arif yanındaki masaya doğru ilerliyerek:

— Mek dedi. Şau Yang Hao.

Çinli omuzunu kaldırarak mırıldandı:

— Şenk ..

Tahir merakla sordu:

— Ne dedi?.

— Bana dedi ki Çinde doğmuş oradan geliyormuş, bütün ailesi ölmüş.

— Hepsini söyledi mi bunların?

— Dur bakalım uzun müddet Pekinde yaşamış ve şehrin birçok ticarethanelerinde çalışmış.

— Yahu hepsini söyledi mi bunların?

— Yahu bırak ta anlatayım. Dedi ki; Çinde kendisi de bir ticarethane sahibi imiş, fakat iflâs ettiği için Avrupaya gelmiş burada Türkiyede iş yapmak ümidinde imiş.

— Azizim, bu anlaşılır şey değil. Bir kelimenin içinden bu kadar lâkırdı nasıl çıktı.. Rica ederim sor bakalım İstanbul hoşuna gitmiş mi?.

Bunun üzerine Arif tekrar Çinliye eğilerek bir şeyler söyledi. Çinli hiddetle şu cevabı verdi:

— Çau hong kong fençentin sibiyent hau koutin siyenping.

— Yahu ne dedi, allah aşkına?

Arif kaşlarını çatarak cevap verdi:

— Beğendim dedi.

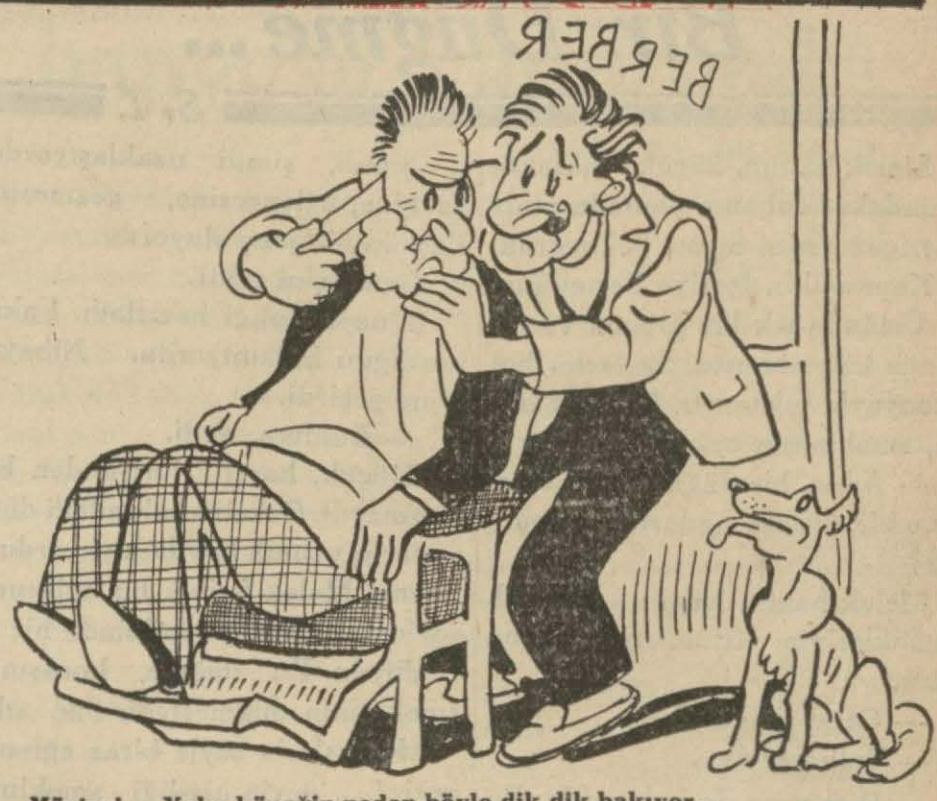

Müşteri — Yahu köpeğin neden böyle dik dik bakıyor..
Ferber — Efendim, müşterilerin kulağını, yahut çenesini kestiğim gibi e parçasını kapmıya alıştı da...

Erkek — İkimiz bir yaşta değilmiyiz ?
Kız — Geçti o zamanlar... O dediğin beş sene evveldi.. Şimdi sen benden beş yaş büyüksün..

Vapurda diplomat

Üç arkadaş, güvertede yerleşmişler, Cuma tatilini geçirmek için adaya gidiyorlardı. Vapur tıklım tıklım dolu idi. İçlerinden birisi:

— Yahu, dedi. Dünya ne acayip oldu. Ne arkadaş ne kardeş muhabbeti kaldı.

Öteki:

— Bu söz neden icap etti Ferit?

— Yahu işitmedin mi? Bilmem nerede herifin biri öz kardeşini, anasını kıtır kıtır kesmiş, Sonra da bir şey olmamış gibi gidip polise haber vermiş. Ortada ne bir delil, ne bir eser olmadığı için polis senelerce katili aramış, taramış, nihayet katil geçenlerde ölürken kardeşini ve anasını öldüren kendisi olduğunu söylemiş te iş ortaya çıkmış.

Vapur yolcularından bir zat, bu sözler bitince tanımadığı gençlerin sohpetine karıştı:

— Beyler, dedi. Hiç bir cinayet yoktur ki ortada iz bırakmasın. Mutlaka her cinayetin bir veya bir kaç izi vardır. Marifet bu izleri görmek ve bulmaktadır.

Herkes bu garip şişman adamın bütün güvertedekilere işittirecek kadar hızlı söylediği sözlere kulak veriyordu. Bu adam kimdi, ne demek istiyordu, söze ne diye karışmıştı?

Cerbezerli adam devam etti:

— Evet, size bu sözümün ne derece yerinde ve ne derece yolu da olduğunu ispat için bir va göstereceğim.

— Bundan altı ay evel Yenik de bir asilzadenin yatağında ö bulunduğunu hatırlarsınız. Bu a mın baş ucunda bir de küçü kâğıt bulunmuştu. Bu kâğıt me humun el yazısiyle yazılmış, me humun imzasını taşıyan bir mek tuptu. Merhum: "Kimseden şü he etmeyiniz. Ölümümden dol yı kimseyi kırmayınız. Ben s günlerde kumarda 7500 lira kay bettim. Bunun kurbanıyım.,, di yordu. Mektubu üzerine hakika ten şüpheler zail olmuştu. Fak tam cenazesi yıkanacağı sıra pa maklarının arasında bir bez pa çası bulundu. Bu bez parçası b elbisenin kumaşından kopmuşt İşte bu delil kâfi idi. Merhum b mücadele neticesinde öldürülmü O sırada katilin ceketinden bir pa ça elinde kalmıştı. Bu kumaş pa çası katilin meydana çıkmasın sebep oldu.

Cerbeceli zat bu izahati ver dikten sonra:

— Efendiler, dedi. Katil böyl âdî bir kumaştan elbise yaptırma saydı tabiî bu delil de ortada bu lunmıyacaktı. Elbiselerinizi Fah ri Bey fabrikasının kumaşlarında yaptırınız!

Meğer bu Cerbezeli zat bir şir ketin ilân memuru imiş!..

Kadın — Ben buradakinin yalnız bana ait olmasını istiyorum.
Erkek — Hangisini istiyorsun ? Kalbimi mi, para cüzdanımı mı ?

Para nasıl gelir?

İzzet Efendi çocukluğundan beri fakirlik içinde, beş para sahibi olamamış, daima züğürt yaşamış bir adamdı. Kime baş vursa, hangi işe girse bir netice vermiyordu.

— Yahu nasıl zengin olayım?

Diye kime sorsa aldığı cevap birdi:

— Para parayı çeker!!.. Züğürt adam zengin olmaz.

— Peki ya zenginlerin hepsi ana dan doğma zengin mi idiler?

— Hayır ama, para parayı çeker..

İzzet Efendi bu cevaplara dehşetli içerliyordu. Kırkını geçtikten sonra bir gün bir sarraf dükkânının önünde, camekândaki paralara hasretle bakarken aklına gene o söz geldi: Para parayı çeker..

Hemen cebinden bir gümüş mecidiye çıkardı. Camın üstünden içindeki altınlara tutmıya başladı. Belki altınlar uğur getirir de cebindeki mecidiye bir kaç altın olur, diye...

Fakat daha cama elini uzatıp mecidiyeyi sürerken gümüş para elinden kaçtı; dükkânın içine yuvarlandı. O sırada sarraf ta başını çevirmiş, İzzet Efendiye ne istediğini soruyordu. İzzet Efendi:

— Bizim mecidiye senin dükkâna yuvarlandı!

Dedi ve safiyane maksadını anlattı:

— Para parayı çeker, dediler. Ben de mecidiyeyi senin altınlara tutuyordum.

— Evet ama, dedi. Gümüş altını çekmez, altın gümüşü çeker!.. İşte nümunesi..

HİKÂYE

Bir Düğme...

S. I.

Melek hanım, küçük masanın üstündeki lâmbanın yanında oturmuş, gazetesini açmış okuyordu.

Kapı açıldı. İçeriye Pertev girdi. Üstünde şık bir pijama vardı. Henüz traş olmuştu. Saçlarını bol kolonyayla yıkamıştı. Melek hanıma, smokininin ceketini uzattı:

— Anne, bir düğme düşmüş, şuna bir düğme uydurur musunuz?

Melek hanım başını kaldırd. Gözlüklerinin üstünden oğluna baktı.

— Gene mi sokak?.

— Balo var da...

— Dün gece de balovardı.. Bu hafta hemen hemen her gece sokağa çıktın.. Bu gece benimle oturursun zannetmiştim..

Pertev bir şey söylemedi. Smokinin ceketini bir iskemleye bıraktı, çıktı.

Kapı kapanınca, Melek hanım yerinden hemen kalkmadı. Uzun bir müddet, iskemlenin arkalığında, boş kolları sallanan cekete baktı.. Biraz sonra, oğlunun, ince, omuzlarını kaplıyacak olan bu ceket, birden gözlerinde canlandı. Karşısında, smokinle, oğlunu görüyordu. İnce, mütenasip endamlı, sarışın, genç oğlunu görüyordu.

Pertevi sevmemesine imkân var mıydı? Pertev güzel çocuktu. Oğlu hayatta tek ülküsüydü. Varı yoğu Pertevdi.

Melek hanım, kocasıyle evlenmiş, on sene kıskanarak, kavga ederek, mes'ut bir ömür sürmüştü. On sene sonra bir oğlu olmuştu. Birkaç ay sonra, kocası, ondan uzaklarda, esrarlı bir otomobil kazasında ölmüştü. Melek hanım, hayatını oğluna vakfederek, yeni bir hayata atılmıştı. Geçmişi, geleceği Pertevdi.

Yerinden kalktı, ceketini eline aldı:

— Ne çocuk!.. Hangi düğmesinin eksik olduğunu bile söylemiyor.. Ha!.. buldum.. Sol kolunun bir düğmesi düşmüş.. Bakalım ötekilere uyar bir düğme bulabilecek miyim?.

Yer değiştirdi. Tuvalet masasının başına oturdu. Bir kutu çıkardı... Melek hanım senelerdenberi kopan, atılan, yere düşen, şurada burada bulduğu düğmeleri bu kutuya toplar, saklardı.

Kutuda her boydan, her cinsten, her renkten düğme vardı:

Beyaz, siyah, sarı, mor, lâcivert.. Taş, sedef.

Düğmeleri araştırırken, birden bire içini çekti.

aradığını bulmamıştı. Fakat tesadüfen eline büyük pembe sedef bir düğme geçmişti. Tanıdı. Bu düğme, Pertevin, beş yaşındayken giydiği beyaz ipekli bir bulûzun düğmesiydi.. Dul kalmasına rağmen, o zamanlar mes'uttu. Oğluna o zaman tamamiyle sahipti.. Yanından beş dakika bile ayrılmazdı..

Karıştırıp karıştırıp düğmeleri eline alıyordu. Pertevin ilk uzun pantalon giydiği zaman ceketinden kopan düğme; üniformasının sarı düğmesi; Pertevin izci gömleğinin düğmesi...

O zamanlarbile Pertev annesine fazla merbuttu. Ona bir sarma şık gibi sarılmıştı.

Şimdi, şimdi uzaklaşıyordu. zevkine, eğlencesine, gezmesine düşkün bir genç oluyordu.

Gene içini çekti.

İğneyle ipliği hazırladı. Fakat aradığını bulamıyordu. Nihayet eline geçirdi.

— Buldum, dedi.

Küçük, hareli ibrişimden bir düğmeydi. Ceketin kolundaki düğmelerin yanına koydu, uyuyordu.. Amma Melek hanım bu buluşuna sevinmedi. Bilâkis kalbinde bir acı duydu. Bu düğme, kocasının smokininin düğmesiydi. Sık sık: "Arkadaşlarla şöyle biraz eğleneceğiz!...„ deyip giydiği smokinin düğmesiydi...

Tarih tekerrürden ibaretmiş!

İşte Pertev de, tıpkı babası gibi, yuvasının sükûnunda oturmak, anasiyle baş başa verip konuşmak istemiyordu.

Melek hanım, birdenbire isyan etti. Bu düğmeyi saklarsa, dikmezse, oğlunun o gece sokağa çıkmasına mâni olacağını zannetti... Düğmeyi avuçlarının içinde sıkıyordu.

Bu esnada kapı açıldı. Pertev girdi. Tepesinden tırnağına kadar hazırlanmıştı. Giyinmişti. Bir caketi yoktu. Annesinin dalgın dalgın durduğunu görünce şaşırdı, kıazrdı ve sesinde, dargın bir ahenkle:

— Bitmedi mi?. dedi.

Melek hanım oğluna baktı. Onu hiç bu kadar güzel, bu derece yaşamıya teşne, eğlenmiye teşne, zevke teşne görmemişti. Heyecanını saklamak için başını önüne iğdi. Yüksüğünü parmağına taktı:

— Şimdi yavrum, dedi, uygun bir düğme henüz buldum.. Beş dakikada dikerim... Gidersin!

Kadıköy "Fukaraperver cemiyeti„ nin kongresi

Her yıl olduğu gibi, bu yıl da, cemiyetin umumî kongresi C. H. F. kaza merkezi toplanma salonunda toplanmıştır. Kongreye cemiyetin kadın ve erkek hemen bütün azasiyle başka birçok muhterem şahsiyetler iştirak etmiştir.

İdare heyeti raporu okunmuş, müteaddit nutuklar söylenmiş, idare heyetinin mesaisi takdir ve şükranla karşılanmıştır.

İntihap edilen dört kişilik hesapları tetkik encümeni varidat ve masrafları tetkik ederek raporunu umumî heyete takdim etmiştir.

Rapor dolayısiyle biraz konuşulmuş, neticede Reisicümhur Hazretlerine, Başvekil İsmet Paşa Hazretlerine ve T. B. M. M. Reisi Kâzım Paşa Hazretlerine kongrenin derin saygıları sunulmak karariyle toplantıya nihayet verilmiştir.

Kongre üç saat sürmüştür.

Şehitlerimizi ziyaret

Şehitlikleri imar cemiyetinden:

Şehitlerimizin hatıralarını taziz için 10 ağustosta Çanakkaleye yapılması mukarrer seyahat, mezkûr tarhte Gülcemal vapurunu sefere tahrikine hasıl olan zaruret hasebiyle 7 eylûl perşembe gününe tehir olunduğu ve tevzi edilmiş olan davetiyelerle biletlerin 7 eylûl için muhteber bulunduğu ilân olunur.

Polis Haberleri

3 Arkadaş kavgası

Edirnekapıda üçünün de yaralanmasile kapandı!

Edirnekapısında Mısır tarlasında üç arkadaş arasında çıkan bir münazaa üçünün de yaralanması ile neticelenmiştir.

Bunlardan biri mısırcı Hasan diğeri simitçi Esat, üçüncüsü Cemildir.

Üç arkadaşın kavgası çok şiddetli olmuştur. Esat bıçakla Hüseyni yaralamış, Hüseyin de aldığı yaranın acısıyle Cemilden yardım beklemiştir. Fakat Cemilin de Esat tarafından yaralanmış olduğunu görünce ne yapacağını şaşırmış, elinde kendisini müdafaa edecek bir şey bulunmadığından kaçmak istemiştir. Fakat Cemille Esat bırakmamışlar, tekrar hücum ederlerken Hüseyin kocaman bir mısır maşası görmüş ve eline geçirerek ikisine de hücum etmiş, rasgele vurmıya başlamıştır.

Boğuşma daha hararetli olmuş ve Hasan iki simitçiyi de ağır surette yaralamıştır. Hâdise mahalline gelen zabıta üç yaralıyı da yakalamıştır.

§ Evelki gece Beyoğlunda şüpheli bir halde dolaşırken bekçi tarafından görülen Mustafanın üzeri ranmış ve bir bıçak bulunmuştur. Mustafa hakkında takibata başlanmış ve bıçak müsadere olunmuştur.

Güpe gündüz hırsızlık

Maarif Vekili Reşit Galip Beyin geçirdiği kaza günü halkın iskele civarına toplanması bir hırsıza kollarını sıvatmış, meçhul hırsız Modada oturan miralay mütekaidi Veysi Beyin açık bulunan penceresinden evine girmiş, bin lira kıymetinde halısını aşırmıştır. Veysi Bey zabıtaya müracaat etmiştir.

Mecidin esrar kaçırması

Yıldız ismindeki balıkçı motörü ile Bulgaristandan 660 gram esrar getiren makinist Mecidin sekizinci ihtisas mahkemesinde yapılan muhakemesi neticelenmiş, Mecit bir sene hapse ve 590 lira para cezasına mahkûm edilmiştir.

Uygunsuzlar toplanıyor

Zabıta uygunsuz ve sabıkalıları toplamaktadır. İşsiz, güçsüz olan bu gibi adamların hüviyetleri tahkik edilmektedir. İşi olmıyanlar umumî hizmetlerde kullanılacaktır.

Amerikanın en zengini

Nevyork, 29 (A.A.) — Amerikanın en zengin adamı, eski maliye nazırı M. Mellondur. Serveti 2.492 milyon dolardan ve senelik varidatı tahminen 60 milyondur.

Limon Kralı mahkemede

Limon kralı Diyamandinin muhakemesine dün sekizinci ihtisas mahkemesinde devam edilmiştir. Muhakeme Diyamandinin müdafaasını yapmak üzere çarşamba günü saat 14 e bırakılmıştır.

§ Evvelki gece Parmakkapıda 1821 No. lı şoför İrfanın idaresindeki otomobil 6 yaşında Sabahat isminde bir kızcağıza çarparak zavallının yaralanmasına sebep olmuştur. Şoför yakalanmıştır.

§ Pazar yerlerinde ve tramvaylarda kadın erkek tesadüf ettiği adamın ceplerini karıştıran Selime ismindeki yankesici kadın yakalanmıştır.

§ Beşiktaşta oturan kahveci Nüzhet ile ayni yerde oturmakta olan Cemal kavga etmişler, biribirlerini iyice dövmüşlerdir. İkisi de yakalanmıştır.

§ Beylerbeyinde oturan bakkal Yorgi dün akşam saat 21 buçukta Beykozdan Anadolu kavağına hareket eden 72 numaralı vapurun kıç tarafından binmek isterken atlıyamıyarak denize düşmüş ve hayli çırpındıktan sonra kurtarılmıştır.

Yasin Paşa Elhaşimî Şehrimizde

Irakın maliye nazırı

Londra konferansından dönüşünde Irakın vaziyeti hakkında izahat veriyor

Irak hükûmetinin maliye nazırı Yasin Pş. Elhaşiminin Londradan şehrimize geldiğini yazmıştık. Evelce Osmanlı ordusunda zabit sıfatiyle bulunmuş ve tahsilini de Türkiyede yapmış olan Yasin Paşa B. M. Meclisi Reisi Kâzım Paşa Hazretleriyle harbiye mektebinde sınıf arkadaşlığı etmiştir. Kâzım Paşa Hazretleri dün misafir nazır şerefine Beşiktaş sarayında bir akşam yemeği vermiş, yemekte Irak sefiri Emir Zeyt te bulunmuştur. Yasin Paşa dün Perapalas otelinde kendisini ziyaret eden bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

"— İktısat konferansına Irak namına iştirak etmek üzere Londraya gitmiştim. Oradan dönüyorum. Pazartesi sabahı Toros ekspresiyle Bağdata gideceğim.

Türkiyeyi çok iyi tanır ve severim. Askerî tahsilimi burada yaptım. 1316 dan 1318 e kadar harbiye mektebinde, 1318 den 1321 e kadar erkânı harbiye mektebinde bulundum. Harbiye mektebinde iken Mustafa Kemal Paşa Hazretleri benden bir sınıf küçük sınıfta, İsmet Paşa Hazretleri de benden bir yukarı sınıfta bulunuyorlardı.

Osmanlı ordusunda 1918 eylûlü ne kadar bulundum. 12 inci kolorduda, Suriye cephesinde, Gelibolu, Bulayırda, Galiçyada ve Filistinde bulundum.

Türkiye inkılâbı ve Irak

Türkiyeyi on altı yıldır görmemiştim. İstanbul daima olduğu gibi güzel... Şehirde yeni bir canlılık ta var.

Türkiyede son yıllarda yapılan değişiklikler Irakta hürmet ve takdirle görülmektedir. İki memleket arasındaki münasebat çok iyidir. Ticaret muahedesi, malûm olduğu üzere, bir sene evel imza edilmiş bulunmaktadır. Irak hükûmeti gümrük tarifesinde son zamanlarda Türkiye mahsulâtı lehine bazı değişiklikler yapmış, bu arada meselâ üzümden alınan gümrük resmini yüzde sekize indirmiştir.

Kral Faysalın seyahati

— Kral Faysal Hazretlerinin Londrayı ziyaretinin bir istikraz işiyle alâkadar olduğu şeklinde bazı haberler verilmişti. Bunların aslı var mıdır?

"— Kral Hazretleri Londraya davet edilmişlerdi. Kendileri bu davet üzerine maiyetleriyle birlikte Londraya gitmişlerdir. Maliye, İktısat ve Hariciye vezirleri iktısat konferansına iştirak etmek üzere Londraya gitmişlerdir. Konferan[s] esnasında Iraka taallûk eden [hu]susî meselelerin müzakeresi fır[sa]tını kaçırmak istemediler.

Irakın şimdiki halde acele bi[r] istikraza ihtiyacı yoktur. Anca[k] takip ettiğimiz siyaset icabı petrol membalarından gelecek varidat memleketin imarına hasretmek ... duğu ve elde petrol membaların ... dair birkaç proje bulunduğu için bu projeleri biran evel tatbik ... mek üzere para tedarik etmek ... hususunda Londra malî mahaf[il]linden ne dereceye kadar müsa[it] bir karşılanma bulacağız? Bu[nu] anlamak istemiştik. Anlaşıldı [ki] Irak para bulmakta hiç bir müşkülât çekmiyecektir.

Irakın bütçesi

Malûm olduğu üzere bir isti[k]raz yapılabilmek için bazı şartların vücudü lâzımdır. Bütçenin mü[te]vazin olması, haricî borçların tediye edilmiş bulunması, alına[cak] paranın memleketin geliri[ni] çoğaltacak imar işlerine sarfı mu[]karrer bulunması icap eder.

Irakın bütçesi mütevazindir. Hatta iki senedenberi fazlalık bile vardır. Bundan başka yarım milyon İngiliz lirası kadar ihtiyat paramız vardır. Petrollardan ... Türkiye hissesi olan takriben 70 bin İngiliz lirası çıkarıldıktan sonra 530 bin İngiliz lirası alacağız. Binaenaleyh bütçe vaziyetimiz iyidir. Haricî borçlarımız da ödenmiştir. İstikraz yapıldığı takdirde ele geçecek para da imar işlerine sarfedilecektir. Bu itibarla istikraz için hiç bir müşkülât karşısında kalmıyacağımız anlaşılıyor.

Londra konferansı

— Londra konferansı hakkında ne düşünüyorsunuz?

"— Londra konferansı gibi âlemşümul konferanslara iştirak eden devletlerin şikâyetlerini dinlerini, ihtiyaçlarını kendi mü[me]silleri ağzından dinlemek, mü[te]künse konferansa iştirak eden devletler arasında hususî temaslar ... imkân vermek fırsatlarını temin ... tiği için faydalıdır. Londrada ... devletin üç yüze yakın murahhası toplanmışlardı. Bu vesile devletlerin kendi aralarında görüşüp anlaşmalarına imkân verdi.

İktısadî buhran devam etmektedir. Buhran tesirlerinin henüz şiddetle hissedildiği şu sıralarda her millet kendi işleri için çalışıyor. Milletler konferansa bununla için iştirak etmiş gibi göründüler. Hakikatte her devlet kendisi için çalıştı. Her hükûmetin buhranı izaleden ziyade konferans tarikiyle kendi müşküllerini, sıkıntılarını gidermeğe çalışmak için meyletikleri anlaşıldı. Halbuki fedakârlık yapılmazsa, o duygu olmazsa bir netice almak mümkün değildir. Münferit tedbirlerle buhran ortadan kaldırılamaz. Müşterek tedbirler lâzımdır. Fakat devletler henüz buna hazırlanmamışlardır.

— Kral Faysal Hazretlerinin Avrupa dönüşünde Türkiyeye de uğrıyacağı haberleri doğru mudur?

"— Kral Hazretleri şimdi Berlinde istirahat etmektedir. Oradan İtalyaya geçecektir. Dönüşte Türkiyeden geçip geçmiyeceği o zaman anlaşılacaktır.„

Hitler Yazıyor !

Neden Yahudi düşmanı?

Hitler Yahudilerle nasıl karşılaştığını onlara düşman olduğunu anlatıyor

Her (Hitler) dün neşrettiğimiz yazısında nasıl yetiştiğini, umumî harbe nasıl iştirak ettiğini, umumî harp Almanyayı nasıl değiştirdiğini, yahudilerin fırsattan istifade ederek gayri müsellâh hizmetleri kapıştıklarını anlatmış, daha sonra Ebert, Şaydeman ve sairenin iktidar mevkiine geçmek istediklerini söyliyerek bunların bir çete gibi hareket ettiklerini izah etmişti. Bugün Hitlerin eserini hulâsa etmeğe devam ediyoruz:

1915 — 1916 kışında iradem her şeye galebe etti. Eskiden her mücadeleye gülerek , sevinerek atılıyordum. Artık sükünet kesbetmiştim. azmım kuvvetlenmişti sonunakadar bu hal üzere devam ettim. Ve bu sayede sinirlerim dayandı ve aklım oynamadı. Genç gönüllü,ihtiyar bir askerden farksızdı.

1916 teşrinievvelinde yaralandım ve cepheden ayrılarak Almanyaya döndüm. Vatanımı görmiyeli iki sene olmuştu. Fakat bu iki sene sonsuz bir zaman gibi his ediyorum. Berlin civarında bir hastanede ikamet etmekte idim. Gördüğüm değişiklik müthişti.

Cephedeki ordunun ruhu burada yaşamıyordu. Cephede görmedi - ğim bir şeyi gördüm. Çünkü burada bir sürü adamlar, korkaklıklariyle övünüyorlardı .

Ayağa kalkar kalkmaz birisinigörmek için müsaade istedim. her tarafta acı bir sefalet hakimdi. Berlin, milyonlarca halkı ile açtı.

Münihde vaziyet daha fecidi. hastahaneden çıkmamı müteakip bir ihtiyat taburu ile Münihe gittiğim zaman şehiri adeta tanımamıştım. Her yerde küfür, lânet ve hiddet nalarile karşılaştım korkaklık marifet vazifeperverlik ise dar kafalılık sayılıyordu. bütün daireler yahudilerle dolu idi. her kâtip yahudi idi. ve her yahudi kâtipti.yahudilerin hep silahsız işlerle meşgul olmaları tuhafıma gitti. Cephedeki yahudilerse ne kadar azdılar.

İç hayatı ise daha fecidi. bu sahada yahudilerden başka bir kimse görülmiyordu.

1918 senesinin yaz mevsiminde cephe bogucu bir sıcaklık içinde idi. Memleket içinde bir sürü kavgalar vuku buluyordu. Acaba niçin? diye soruyorduk. ordu arasında türlü türlü şayialar intişar ediyordu. cephe Ebert, Şaydeman Bart gibi zevatın yeni harp gayelerini anlatıyordu. Bu adamlar ne diye devleti ve orduyu ellerine geçirmek istemekte idiler. ben bu defaatlerinin memleket menfaatlerini düşünmediğine kanidim. Bunlar yalnız keselerini doldurmak istiyorlardı. Bu uğurda bütün memleketi fedaya hazırdılar. İcap eder ise memleketi gözlerimizin önünde yıkacaklardı.

Teşrinievelin 13 — 14 üncü günü İngilizler İperesin cenup cephesine gazli mermiler atmıya başladılar. Gece yarısı bir çoğumuz bir daha kalkmamak üzere yere serildik. Sabaha doğru kalktığım zaman her tarafım sızlıyor ve sızlarım gittikçe artıyordu. Geriye dönerken gözlerim yanıyordu. Hayatta olduğumu haber verdikten sonra iki gözümün birer kömür parçası gibi yandığını hissettim. Etrafımı göremiyordum. Pomeranyada bir hastaneye gönderildim ve ihtilâli orada gördüm.

O ne korkunç günlerdi. Her şeyi kaybettiğimizi anlamıştım. O zaman ihtilâli yapanlara karşı en derin nefreti duydum.

İmparator Vilhelm, Marxist liderlerin ellerini sıkan ilk imparatordu. İmparator bunu yapıyorken şerefsiz bir takım adamların ellerini sıtkığının farkında değildi. Bunlar bir taraftan bir ellerile imparatorun ellerini tutuyorken, diğer elleriyle hançerlerini çekiyorlardı.

Karar verdim ve siyasete atıldım!

Sosyal Demokratlığın asıl emellerini, asıl hedeflerini anlamanın yegâne anahtarı, yahudileri tetkik etmek lâzımdır. Yahudi milletini iyice anlamak sayesinde bu fırkanın maksatlarını örten bütün perdeleri kaldırır .

Yahudi kelimesinin bana hususî bir takım fikirler telkinine başladığı zamanı tayin etmek bugün benim için imkânsız değilse de güç tür.

Babamın hayatında bu kelimeyi hemen hiç duymamış gibiydim. Babam dünya hemşehrisi olmakla beraber millî hisleri de kuvvetliydi. Onun bu hali bende de vardır . Mektepte yahudiler hakkında bir şey öğrenmemiştim. Yalnız mektep arkadaşlarım arasında bir yahudi vardı. Hepimizde ona karşı saygı gösterir, fakat emniyet etmezdik.

14 — 15 yaşına geldiğim zaman "yahudi,, kelimesini, bilhassa siyasî bahislerde görmeğe ve bu kelimeden nefret etmeğe başladım.

Zaten dinî ihtilâfların karşımda mevzuu bahsolmasından hoşlanmazdım.

Linz kasabasındaki yahudiler azdılar. Bunlar asırlarca devam eden tesirler yüzünden dış görünüşü itibariyle Avrupalılaşmışlar, başka insanlardan farkları kalmamıştı . Ben de onları birer Alman tanıyor ve yanıldığımı anlamıyordum.

Çünkü aramızdaki fark, dinî farktan ibaretti.

Yahudilerin dinleri yüzünden tazyik gördüklerine kani olduğum için aleyhlerinde bulunmaktan çekinirdim. Dünyada yahudi düşmanlığı namında bir cereyan bulunduğundan haberim yoktu.

Daha sonra Viyanaya gittim. Şehrin ihtişamı gözümü almış, hayatta uğradığım müşküller beni o kadar ezmişti ki muazzam şehrin içinde yaşıyan insan sınıflarının neden ibaret olduğunu birden bire kavrıyamamıştım. Viyananın "2.000.000,, a yakın nüfusunun "200.000,, i yahudi olduğu halde bunları birdenbire görmemiştim . İlk haftalarda gözlerim, kafam fikir namına hiç bir şey idrak edememişti.

Bir gü nşehrin iç tarafında dolaşıyordum. Karşıma bukle bukle siyah saçları dökülen siyah entarili bir adamla karşılaştım. Kendikendime sordum:

— Acaba bu adam yahudi mi?

Linzdeki yahudiler böyle değildiler. Bu adama dikkat ve ihtiyatla baktım. Onun tuhaf suratına baktıkça, yüzünün çizgilerini tetkik ettikçe kendimi bir sürü sualler karşısında buluyordum. kendi kendime soruyordum:

— Bu adam, Alman mı?.

(Devamı var)

Kısırlatmak Hakkında

Bir Fransız doktorunun Hitlere minnettarlığı!

Berlin, 29 (A.A) — Volf Ajansı Paris Muhabiri bildiriyor:

Fransanın tanınmış sinir mütehassıslarından doktor Tuluz "kısırlatmak,, kanunu hakkında yazdığı bir makalede Fransızlar tarafından daha dikkatle meşgul olunması icap eden bir meseleyi ele almış olmasından dolayı Hitler'e minnettar olmak lâzım geldiğini yazıyor. Doktor makalesinde diyor ki:

"Gayri tabiî unsurların doğup çoğalmasını teşvik eden aldırmamazlık sistemini bırakmak lâzımdır.,,

İtalyan tayyareleri

Şol Harbur "Ternöv,, 29 (A.A) — Havanın fenalığından dolayı, İtalyan tayyarelerinin yarından evvel hareket etmemeleri muhtemeldir.

* * *

Şol Harbur, 29 (A.A) — Son haberlere göre İtalyan deniz tayyareleri yarın saat 1,30 ile 2 arasında İrlanda'da Valentia'ya uçacaklardır.

* * *

Şol Harbur, 29 (A.A) — Balbo, İtalyaya Irlanda yolu ile dönmek fikrinden vazgeçti. Hava müsait olduğu takdirde, İspanyadan Valence yolu ile uçmak üzere karar verdi.

İki defter

Defterdarlık 100 bin lira ceza istiyor

Bir müddet evvel Galatada makarnacılık eden Raka kardeşler hakkında iki türlü defter tutarak vergi sakladıkları noktasından tahkikat yapılmış, defterdarlık kazanç vergisi komisyonu, 100.000 liraya yakın ceza kesmişti.

Diğer taraftan yapılan aramada zabıtanın ele geçirdiği hakikî defterlerin Beyoğlu malmüdürlüğünden çalınması üzerine de tahkikat yapılmıştı. Dün, bu ikinci meseleden malmüdürlüğü odacısı Hasan Efendi, makarna ticareti yapan kardeşlerden Zisi Raka Efendi ile birlikte İstanbul birinci ceza mahkemesinde muhakeme edilmiştir.

Hasan Efendi, defterlerin çalınmasından haberi olmadığını söylemiş, Zisi Efendi de, defter çalınmasından dolayı tahkikat yapıldığı sırada polise bin lira rüşvet teklif ettiği doğru olmadığını, bu parayı, tanıdığı Manol Efendiye kendisine avukat tutmak üzere verdiğini anlatmıştır.

Müddeiumumî ceza istemiş, muhakeme müdafaa ve karar için kalmıştır .

Sıhhî Bilgiler

Çocuklara nasıl deniz banyosu yaptırmalı

Yazan : Dr. Ali Şükrü

Deniz banyoları çocuklarımızın mukavemetlerini arttırması, kemik hastalığını, cilt hastalığını ve sair bazı mühim hastalıklarının tedavisi, cilt eviyesinin faaliyetini arttırarak dolayısile tekmil vücudun faal olması, iştihanın artması, yüzme hareketlerile tekmil vücut adelâtının mukavimleşmesi, cilt mesamatı tarikile vücude deniz suyundaki faydalı madenlerin geçmesi, cildi serinlendirerek, vücudun hararetî tanzim eden cihazlarına faydalı yardım etmesi gibi mühim hassaları dolayısile şayanı tavsiyedir.

Bundan başka deniz kenarların daki hava cereyanları ılık ve rütubetli olduğundan şu hal çocukların hararet bedeniyelerini düşürmeden ciltlerine bir münebbih gibi tesir ederek iştihasını arttırır, müzmin nezleli çocuklarla ciğerlerinin etrafındaki bezleri şişen çocuklara şifalı tesirler yapar.

Keza deniz banyoları yapılınca birlikte güneş banyoları da yapılırsa, deniz kenarındaki güneşin oltra viyole hassası bir kısmı doğrudan gelen diğer kısmı da denizin sathından aksedip gelen oltra viyole ziyasından dolayı karada yapılan güneş banyosuna nisbetle iki misli oltra viyole ziyasını havi olduğundan, bu hassanın tekmil vücudun dinç ve faal olmasına, ve kemiklerinin kireçlenmesini temin etmesine büyük yardımı olması noktai nazarından ayrıca faydayı muciptir.

Çocuklara evvelâ güneş banyosu yapılmalı akabinde deniz banyosu yapılmalı ve banyodan sonra da friksiyon yapılmalı bu suretle hareket edilirse istifade daha büyüktür.

Hangi çocuklar deniz banyosu yapmamalı ve hangilerine yapmalı:

İki yaşından aşağı olan çocuklara, ciğer veremi, karın veremi olan çocuklara, böbrekleri hasta olan çocuklara, müzmin barsak hastalığı olan çocuklara, kalp hastalığı olan çocuklara deniz banyosu zarar verir. Ve bir de ateşli hastalığı olan çocuklara ve bronşiti olan çocuklara hastalığı geçmeden deniz banyosuna sokmamalı bunların harici her çocuk deniz banyosu yapabilir.

Her deniz kenarında yapılan banyodan fayda edilemez bilâkis zarar görmesi de muhtemeldir.

Banyo yapılabilecek deniz kenarları şöyle olmalıdır:

Denizin önü açık olmalı, havası mikropsuz olmalı, saf olmalı, rüzgârı sert olmamalı, ve soğuk olmamalı, ılık olmalı, kumsal olmalı, ve kumu temiz olmalı, şehir kenarındaki denizin havası mikroplu ve denizi temiz değildir. Mikropludur. Bunlardan istifade yerine zarar görülür. Keza sert ve soğuk hava cereyanı olan deniz kenarındaki banyodan bazan zarar görülür soğuk algınlığı hastalıkları husule gelir.

Şehrimiz çocuklarının istifade edebileceği banyo yerleri şunlardır:

Pendikten Fenere kadar olan deniz kenarlarile Florya sahillerinin hem önü açık hem de şehirden hariç olması dolayısile denizi temiz haavsı saftır, ayni zamanda da rüzgârı cenup ve cenubu şarkiden geldiğinden hava cereyanları ılıktır. Şu noktai nazardan şayanı tercihtir.

Banyoya girecek çocukların istifade edeip edemiyeceklerini tayin için nazarı dikkate alınacak noktalar şunlardır:

Çocuk ilk banyoda (5—10) dakika durduktan sonra çıkarılıp vücudunun reaksiyonuna bakmalı, eğer vücudu kızarıyorsa banyodan istifade edecektir, kızarmıyor bilâkis solgun bir renk almış ve titriyorsa banyodan istifade etmiyecektir. Bu gibi çocukları daha bir kaç gün deniz kenarında dolaştırarak ve deniz suları ile friksiyonlar yaparak alıştırdıktan sonra banyo ya sokmalı aksi takdirde hastalanır.

Banyoda çocukları yarım saatten fazla tutmamalı, en iyisi yirmi dakikadır. Çocuklar denizin içerisinde daima çabalamalı, yüzmeli, bu suretle kol ve bacakları ve tekmil adelâtı hareket ederek jimnastik yapmış olur.

Banyo yaparken denize yüksekten atlamaklar da şayanı tavsiyedir. Yalnız iki metreden fazla yüksek olmamalı fazlası zararlıdır. Atlamakla cildin mukavemeti arttığı gibi dolayısile deveranı demi ve cümlei asabiyesi faaliyete gelerek vücut faal olur.

Güneş banyosunda otuz dakikadan fazla durmak zararlıdır, yeni güneş banyosu yapmıya başlıyan kimse birdenbire ilk günü yarım saat güneşte durursa, hastalanmak cildinin yanmak tehlikesi vardır. Bu sebepten ilk günü beş dakika durmalı ve müteakıp günlerde hergün beşer dakika arttırarak yarım saate çıkmalı ve yarım saat olunca bir ay yarım saat üzerinde yapmalıdır.

Banyoları sabah 9 — 10 arasında yapmalı, sabah güneşinde oltra viyole hassası daha fazla olduğundan bu suretle hem güneş banyosundan hem de deniz banyosundan istifade edilmiş olur. Öğle üzeri yapılan deniz banyosu ve güneş banyosu tehlikelidir. Güneş çarpma hastalıklarına tutulmak ihtimali vardır. Akşam üzeri yapılan banyoda ise gündüz sıcakların tesirile akşam hava cereyanları fazlalaştığından soğuk almak tehlikesi olduğu gibi güneşin de oltra viyole ziyası az olduğundan bu istifadeden mahrum kalınmış olur. Gerek güneş banyosu ve gerek deniz banyosundan istifadeyi temin etmek için bir ay yapmak lâzımdır. Bir hafta yapılan güneş ve deniz banyosundan edilecek istifade pek tabiidir ki azdır.

İşte bu suretle hareket ederek çocukların azamî istifadelerini temine çalışmak vücutlarını mukavimleştirmek her anne ve babanın vazifesidir. Çünkü vatanımızı devir ve teslim edeceğimiz ellerin her hususta sağlam olması en büyük arzumuzdur.

11 Ağustosta Yüzme Müsabakalarımız

Yazılmak için hergün bizzat ve ya mektupla müracaat edebilirsiniz

Tertip ettiğimiz yüzme müsabakalarının tarihi 11 Ağustos cuma günü, yeri de Modada fennî şartları haiz olarak inşa ettirilmiş olan yüzme havuzudur.

Müsabakamız bütün yüzücülerimiz arasında büyük bir alâka uyandırmıştır. Bunun belli başlı sebepleri şunlardır:

A — Müsabakanın umuma açık olması ve bu itibarla bazı kayitler dolayısile birincilik müsabakalarına iştirak edemiyen sporculara iştirak imkânını vererek klüpleri - mizle hakikî varlıklarının meydana çıkmasına bir vesile vermesi,

B — Türkiye birinciliklerine iştirak edecek mıntaka şampiyonlarına da iyi bir tecrübe teşkil etmesi.

Müsabakamıza girecek Fenerliler

Müsabakamıza Fenerbahçe, Beykoz, İ. S. K. klüpleri hemen hemen bütün müsabıkları ile iştirak edeceklerini bildirmişlerdir. Fenerbahçe denizcilik şubesi reisi Rüştü Bey müsabakamıza girecek yüzücülerinin isimlerini şöylece tesbit etmiştir:

Leylâ Hanım (hanımlar arasında yapılacak bütün müsabakalara), Salim (200, 400, 1500, bayrak), Cemil (200, 400, 1500, bayrak), Ömer (1500, 100 bayrak), Nijat (200, bayrak), Orhan (sırt üstü, kurbağalama), Garbis (sırt üstü, bayrak), Necdet (1500) Fahir (400), Jirayir (400), Talât atlama, kurbağalama), gençlerden Mahir, Rauf, Turan, Nezihi,, Fuat (yüzme), Hristo (atlama).

Hraç, Garbis, Cemil, Fethi, Hristo, Tarık, Fernan, Berç, Şefik, Saveci, Nuran (su topu) müsabakalarına.

Müsabakamıza girecek Beykozlular

Beykoz denizcilik şubesi reisi Fahri Bey müsabakamıza girecek Beykozlu yüzücüleri şu suretle tesbit etmiştir:

Saffar, Agâh (100), Vangel Lili, Ağâh, (200) ,Lili, Hakkı, Toma (400), Hakkı, Lili, Mihal, Toma (1500), Niko, Hasan, (100, sırt üstü), Saffar, Adnan, İzzet (200 kurbağalama), Behçet, Selim, Behzat (atlama) müsabakalarına.

İ. S. K. klübü reisi ve müsabakamızın baş hâkemi Ekrem Rüştü Beyle, Galatasaray klübü denizcilik şubesi reisi Şekip Bey de mümkün olduğu kadar çok yüzücü ile iştirak edeceklerini bildirmişlerdir.

Müsabakalarımız için müzaheret gösteren Ekrem Rüştü Beye, yardımlarını esirgemiyen Beykoz klübünden Fahri Beye, Fenerbahçe klübünden Şekip Beylere hassaten teşekkür ediyoruz.

Müsabakamızda kazanacak birinci ve ikincilere hatıra olarak (VAKIT) madalyaleri vereceğiz. Klüp mensubu olsun olmasın, müsabakamıza girmek istiyen bütün yüzücüler spor muharririmize bizzat veya mektupla isimlerini yazdırabilirler.

Müsabakamızın saat ve nevi şunlardır:

Saati	Nevi
13	- Türk bayrak yarışı (100-200-100)
13 15	- 400 serbest
13 30	- 50 „ çocuklara (12-14) yaş
13 35	- 100 „ „ (14-18) „
13 40	- 50 „ takaütlere (32 den yukarı)
13 45	- 200 kurbağlama (Hanımlara)
14 05	- 100 Serbest
14 15	- 100 „ (Hanımlara)
14 30	- 100 Sırt üstü
14 40	- Atlama (5 mecburî 3 ihtiyarî)
15 10	- 200 Serbest
15 20	- 50 kurbağlama çocuklara (12-14)
15 30	- 100 „ „ (16-18)
15 40	- 50 kurbağlama (takaütler 35)
16	- Türk bayrak yarışı (Hanımlara)
16 20	- 1500 serbest
16 55	- 400 serbest Hanımlara
17 10	- Su topu
18	- Yağlı direk

Davet

Eyüp idman yuvasından:

3 Ağustos perşembe günü akşamı saat 21 de yuvamızın senelik kongresi yapılacağından âzanın teşrifleri rica olunur.

Zonguldakta spor

ZONGULDAK, 25 (Hususî)—

Ereyli gençler birliği spor takımı günden güne terakki ve inkişaf etmektedir. Zonguldak halkevi Ülkü spor klübü tarafından bir maç yapmak üzere Zonguldağa davet edilmişti. 21 temmuz 933 cuma günü Zonguldakta İncir suyu sahasında kalabalık bir halk topluluğu önünde yapılan müsabakada gençler birliği Zonguldak klübüne 2 — 5 galip gelmiştir. Bu galibiyet Ereyli gençlerini tamamen gayrete getirmiştir. Esasen Zonguldak gençlerinin sporla lâyık olduğu derecede uğraşmadıklarını ötedenberi bildiğimiz için yenilmelerinde bir fevkalâdelik görmüyoruz. Biz, Zonguldağa gerek Bartından ve gerek Ereğliden müsabaka için gelen sporcuların şimdiye kadar yenildiklerini işitmedik. Her defasında bizim Zonguldaklılar mağlûp oldular. Yalnız müsabaka için sahaya atılanların galip geleceklerine inanmıyoruz. Spor daima meşgul olmak ister. Spor iyi bir teşkilât ister.

Ereyli gençler birliğini hararet le tebrik ederken bizim Zonguldak gençlerine de çalışmak tavsiye ederiz.

Ilyas Rami

Komünistlik tahrikâtı

Suçlular muhakemede

İstanbul ikinci ceza mahkemesinde dün Besim isminde birisiyle dört arkadaşının komünistlik tahrikâtı yapmaktan suçlu olarak muhakemelerine başlanmıştır.

Muhakeme açık celsede başlamış, müddeiumuminin talebi üzerine, kapalı celsede devam etmiştir.

Avusturyanın bir nişanı

Şam — Avusturya konsolosu maliye veziri Şakir Nimet Beyi ziyaret ederek harbi umumiye iştirakinin bir hatırası olmak üzere, Avusturya hükûmetinin kendisine bir altın harp madalyası hediye ettiğini bildirmiş ve madalyayı teslim etmiştir.

Bu zat umumî harpte ordumuzda çalışmış, mütarekede demiryolları komiserliği etmişti. Şimdi Suriye maliye veziridir.

Adalar denizinde baskın

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

bahriyelilerinin (Cyclade) adacıklarından üçüne çıkmış olmaları siyasî hiç bir mana ifade etmemektedir.

Romada bu adaların Yunanistana veya İtalyaya ait olmaları hususunun hiç bir zaman kat'iyetle tesbit edilmiş olmadığı telâkkisi vardır. Esasen bu adalar ehemmiyetsizdir, ve bir kaç İtalyanın fennî sebeplerden buralara çıkmış olmaları Yunanistan tarafından siyasî hiç bir ihtarı da celbetmemiştir.

ATİNA, 29 (Hususî) — İtalyanlar tarafından birkaç adacığın işgali hakkında hiç bir tebliğ neşredilmemiştir.

Zannedildiğine göre mesele bir suitefehhümden ibarettir. Ve bu adalardan hiç olmazsa ikisi Yunanlılara ait değildir.

ATİNA, 29 (A.A) — M. Çaldaris dün bahriye nazırı ile görüşmüştür.

KOMEDİ

Londra konferansı nasıl çalıştı ?

LONDRA, 29 (A.A.) — Hususî muhabirimiz beynelmilel iktısat konferasının son celsesini ve ona tekaddüm eden vaziyetini şu suret le izahetmektedir:

Konferans bir buçuk aylık neticesiz bir çırpıntı içinde son perdeyi güzel nutuklar arasında indirdi.

Konferans bürosu büyük fiyaskonun tesirlerini hafifletmek için raporların nikbin ifadelerle yazılmasına taraftardır. İktısat Komisyonunun raporu baştan başa böyle bir direktif altında yazılmış ve maz bata muharriri olan İngiltere ticaret nazırı M. Runciman, bu husus ta o kadar ileri gitmiştir ki komis yonun heyeti umumiye içtimaında bu mübalâğalar bazan istihzalı ten kitlere sebebiyet vermiş ve rapo - run kısmen yeniden yazılması için yeni bir komite teşkiline mecburiyet hasıl olmuştur.

Raporda ilk nazarı dikkati celbeden nokta hakikatin olduğu gibi değil, bazılarının görmek ve göstermek istedikleri gibi yazılmış olmasıdır. İleri sürülen şeylerin bir kısmı vaki olmamış, fakat aksine de bir tezahür olmadığı için müspet şeklinde gösterilmiştir. Raporun bir yerinde bütn memleketlerin tarifelerde tenzilât icrasını, beynelmilel ticaretin ihyası için zarurî addettiklerini kaydetmekte dir.

Hakikat halde tarifelerin tenzilini müdafaa etmiş bir tek heyeti murahhasa bile yoktur.

Yalnız hiç bir heyet te tarife - lerin tenziline muhalif olduğunu sarahatle söylememiştir. İkinci nokta raporda büyük devletleri alâkadar eden mesailin daha büyük bir itina ile tetkik edilmiş ve müta leatının o heyeti murahhasaların noktai nazarına tevafuk edecek bir tarzda dercolunmuş bulunmasıdır. Zaten bu hal az çok komisyonların müzakerat esasında nazarı dikkati celbetmiştir.

Herhangi bir komite intihabatında, Faraza Fransız murahhası bu komitenin isimlerini odu duğu iki kişiden terekküp etmesini teklif edince resi bunu aynen kabul ederek bir karar şeklinde iblâğ ediyordu. Kabul edilen usulü müzakere itiraz edilmiyen her teklifin kabulünü icap ettirdiği için bir elçabukluğu ile itiraz veya diğer bir fikir veya teklif derme - yanına meydan vermeden işe geleni kabul edilmiş addetmek, işe gelmiyen hakkında ise uzun bir münakaşa açarak reddine sebebiyet vermek reisin iktidarı dahilinde bir şeydi.

Bu sebeple reye konulsa ekseriyet alamıyacağı şüphesiz olan bir çok teklif itiraza lüzum görülmediğinden dolayı bir emri vaki halini almıştır. Bundan ise bilhassa büyük devletlerin müstefit oldukları meydandadır.

Avrupada yeni ittifakl

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

Diğer taraftan Fransa ile Rusya evvelâ bir ademi tecavüz misakı imzalamışlar, ve daha sonra yeni bir ticaret muahedesinin müzakeresine başlamışlardı. Fransanın Moskova sefiri M. Alphond bu işle meşgul olmakta ve Paris ile Moskova arasında seyahatler yapmakta idi.

Londrada çıkan Deyli Ekspresin verdiği malûmata göre Fransa ile Rusya 1914 senesinde olduğu gibi askerî bir ittifak aktetmek üzeredirler.

Fransanın Sovyet Rusyaya karşı gösterdiği şiddetli düşmanlığa mebni bu haber derin hayretler uyandırmıştır. Fakat vaziyetin şu merkezde olduğu anlaşılıyor: Hadise Fransa ve Lehistan erkânı harbiyesinin tesiri altında vuku bulmaktadır. Fransa ve Lehistan erkânı harbiyesi Fransa hükûmeti üzerine tesir icra ederek Hitlerin Avusturya ve Macaristanı Almanya ile birleştirmeyi istihdaf ettiğini ileri sürerek bu neticeye varmıştır.

Fransa, Rusyadaki silâh fabrikalarının Almanyaya yardım etmemesini temin etmek istemektedir. Lehistanda Rus fabrikalarına mühim siparişler vermeği vadetmiş bulunuyor. Bundan başka Fransa da Rusyadan birçok iptidaî maddeler satın almaktadır.

İki tarafın da samimî olmadığı aşikârdır. Çünkü Hitler tehlikesi bertaraf olur olmaz iki taraf da antantından vazgeçmiye hazırdır. Fransa hükûmeti komünizmin Fransada ilerlemesinden korkuyor. Buna mukabil Rusya, Fransa sermayesinin bütün Avrupaya hakim olmasından endişe etmektedirler. Bununla beraber bu iki devleti bir araya getiren bir nokta o da Hitler tehlikesidir. Bu korku yeni itilâfın en belli başlı mesnetleridir.

VAKIT — Herhalde Fransa ile Rusyanın son zamanlarda birbirlerine çok yaklaşmış oldu na şüphe yoktur. Bu münas le sabık Fransız başvekili H nun Rusyaya gitmek üzere 3 tosta Marsilyadan hareket ğini de hatırlatılabilir,

Avusturya — Macaris

Viyana, 29 (A. A.) — A turya ile Macaristan arasında yaklaşma fikri ilerlemektedir

M. Sturner "Correspond Hongroise,, mecmuasına, bir rük ittihadı fikrini uzaklaş fakat her iki memleketin sana zıraat vasıtalarından müşter istifade edebilecek bir yaklaşm taraftar olduğunu söylemiştir.

Macaristanla İtalya

Viyana, 29 (A.A.) — M. M lini ile M. Coobose arasında rüşmelerden bahseden hab henüz müphem şekildedir. barla matbuatın yazdıkları minlere munhasır kalıyor.

"Noue Freie Presse,, e göre caristan İtalyanın tasvibi olm hiç bir siyasî kombinezona g meği taahhüt etmiş, buna mu bil İtalya da Macaristanın m hedeleri yeniden tetkik talep müdafaa etmeği taahhüt etmi

Alman taraftarı mahafil, M ristanı Almanyadan uzaklaş bu müzakerelerden endişe maktadırlar. Bu münasebetle man taraftarı "Wiener Nachrichten,, gazetesi diyor A

"Almanya olmadan orta pada devamlı bir netice elde mek kabil değildir.,,

Roma, 29 (A.A.) — M. G boes ecnebi gazetecileri kabul rek şu beyanatta bulunmuştur

"Seyahatimizin maksadı, M solini ile Avrupanın vaziyeti kında tekikatta bulunmaktı. tığımız görüşmelerden pek nunum. Bu görüşmeler iktısa siyasî meseleler halinde İtalya Macar hükûmetlerinin ayni n nazarda olduklarını müşahede mekliğime vesile olmuştur.,,

Türkiye-Fransa arasın

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

mazharı müsaade millet kaidesi yalnız gümrük tarifelerinde, gümrük muamelâtına ve seyrisefaine inhisar ettirilmiştir. Diğer hususat ta tarafeyn serbestisini iktisap etmiştir.

4 — Türk ihracatının bedellerinden teraküm edecek dövizlerin yüzde otuzu otomatik bir surette Banque de France'de açılacak bir hesapta Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası emrine tamamen serbest olarak âmade tutulacaktır.

5 — Bütün ticarî mübadeleler Clearing'e tabiî olduğu gibi let ve sair müessesatı resmiy parişlerinden mütevellit veri emtia ve malzeme bedelleri nakten ödemeyip mahsup mu lesine dahil olacaktır.

6 — Clearing mekanizması tarzda işliyecektir:

Türk ihracat mallarının sı rı bu malların bedellerini Fra larak Pariste "Office de Com satin,, a tesviye edeceklerdir. sız malı mübayaa eden Türk lâtçıları da aldıkları malların dellerini Türkiye Cümhuriyet kez Bankasına bu bankanın kuru üzerinden Türk lirası ola tediye edeceklerdir.

7 — İmzalanan Clearing masına münhasıran her iki m lekete gümrük resmi vererek ren mallar dahildir. Transit m melâtı clearing'in haricinde Transitten mütevellit dövizler best olarak clearing haricinde rilecektir.

8 — Fransız rejisi Türkiy üç milyon Fransız frankı muka tütün mübayaa edecektir. Bu başka bir takım ahkâmı ihtiva den itilâfname metni resmen liğ edilecek ve 13 Ağustos 19 rihinden itibaren mevkii me girecektir.

Memleketteki Kooperatif Hareketleri

Yeni kooperatifleşme hareketleri

İktısat Vekâleti bazı maddelerimizi kooperatifleştirmek husunda tetkikata girişmiştir. Tetkikat geniş bir cepheden yapılmakta ve amelî esaslara istinat ettirilmektedir.

Kooperatifleşme hareketi palamut, zeytinyağı, gibi maddelerden başlıyacaktır. Bu teşebbüsün en mühim noktası koperatifleşme hareketinin Etatize edilmiyerek, bizzat zürraın ve tüccarın teşkil edeceği kooperatiflere terkidir. İktısat vekâleti yaptığı tetkikattan şu neticeye varmıştır ki, kooperatifleşme harekelerinde (devletçilik) ten ziyade hususî teşkilâtlar daha büyük bir rol oynamaktadır. Buna başlıca misal de Aydın İncir müstahsilleri kooperatifidir. Vekâlet bu ciheti nazarı dikkate alarak kooperatifleşme işinin hususî teşebbüslere hasrını faydalı görmektedir.

Reşadiye incir kooperatifi

Reşadiyede ikinci bir incir kooperatifi teşkili için Reşadiye kredi kooperatifi tarafından bir teşebbüs yapılmıştır. Bu hususta hazırlanan talimatname İzmir ticaret müdiriyetine takdim olunmuştur.

Ticaret lisesi kooperatifi

İstanbul ticaret lisesi talebe kooperatifi senelik içtimaını yapmıştır. İçtimada mektep müdürü Hüsnü, İktısat muallimi Servet, iktısadi coğrafya muallimi Celâl beyefendiler bulunmuşlardır. Evvelâ kooperatif idare heyeti reisi Tevfik Bey söz almış ve kooperatifin yaptığı hizmetlerden uzun uzadıya bahsettikten sonra çıkarılan mecmuanın ayda bir çıkarılması temenniyatında bulunulmuştur. İçtimada daha birçok ortaklar söz almışlardır. Temettüün tevzii meselesi de kararlaştırıldıktan sonra içtimaa nihayet verilmiştir.

Kitap yazanlar kooperatifi

Ankarada yakın zamanlarda teşekkül etmiş olan "Kitap yazanlar kooperatifi,, bu kere Türkiye petrol madenleri namiyle Kemal Lokman beyin kitabını da bize vermiştir. Bu kitapla kooperatifin bastırdığı kitap adedi altıyı bulmuştur. Kooperatif şimdiye kadar bastırdığı eserleri hepsinde memlekete olacak hizmeti gözönünde tutmuştur. Kooperatifin bastırdığı kitaplara münevverlerimiz candan alâka göstermelidirler ki kooperatif bize atiyen de güzel güzel eserler verebilsin. Kooperatif iktısadî mevzulara temas eden birçok eserler daha hazırlamış olup yakında basacaktır.

Sanayi kooperatiflerine doğru

Eski Sanayi ve Kredi bankası yerine teşekkül eden Sümer bank hazırlığını bitirmek üzeredir. İktısat vekâletinde bankanın emrine geçecek fabrikaların faaliyet tarzları ve idare şekilleri hakkında bir nizamname hazırlanmaktadır. Banka bilhassa yerli malların fazlaca sürümüne çalışacağından fabrikaların azamî faaliyetle harekete geçmelerine ihtiyaç hissetmektedir. Banka ayni zamanda hariçteki sanayi erbabının aralarında bir kooperatif vücuda getirmelerine çalışacak ve bankaca doğrudan doğruya bu teşekküle kredi cihetinden yardımda bulunulacaktır. Sanayi erbabının koperatiflerle birleşmeleri memleket iktısadiyatında kuvvetli taazzuvlar doğuracaktır.

Edirne memurlar kooperatifi

Edirne Memurlar kooperatifi temmuz ayının birinci günü Edirne valisi Özdemir, Edirne meb'usu Şeref beyefendiler, mahallî fırka ve belediye reisleri hükûmet ve fırka erkâniyle Edirnenin maruf ve güzide halk kütleşinin huzurlariyle açılmıştır. Bu yeni istihlâk kooperatifine muvaffakıyetler dileriz.

Askerlik

Askerlik şubesinden: Fatih Asubesinde kayıtlı olup ta M. M. V. talimatı mücibince istida vermeyi icap eden malûl zabitandan istida vermiyenler vakit kalmamıştır. Rapor ve istidalarını hamilen şubeye müracaatları. Gelmedikleri takdirde ikramiye defterleri tanzim olunacaktır.

Bittabi dahil edilmiyeceğinden alâkadarlara beyan olunur.

§ Eminönü askerliş şubesi reisliğinden: 930 — 931 — 932 senelerinde tütün ikramiyelerini almayıp ta 21 — 6 — 933 tarihinden evvel şubemize müracaatla kayıtları nı yaptırmış olanlarla 933 senesi ikramiye defterlerinde dahil şehit yetimlerinin ikramiyelerinin tevzi ne 2 — 8 — 933 tarihinden itibaren Eminönü kazası mal müdürlüğünde başlanacağından istihkak sahiplerinin 2 — 12 — 933 tarihine kadar her hafta cumartesi, pazartesi, çarşamba günleri şubemize müracaatları ilân olunur.

ÇANAKKALE
Şehitlerini Ziyaret
10 AGUSTOS
Gülcemal vapurile

Yalova Asliye hukuk hakimliğinden: Yalovanın Rüstempaşa mahallesinden Ali Sırrı Efendi kızı Kıymet H. tarafından Reşadiye köyünden kocası Şeyh Servet Ef. aleyhine ikame olunan boşanma davasından dolayı müddea aleyh namına gönderilen arzuhal ve lâyiha suretlerinin mumaileyh Servet Efendinin on sene evvel ikametgâhını terkederek meçhul bir semte gitmiş bulunması hasebiyle bilâ tebliğ iade kılındığı mübaşir derkenarından anlaşılmış ve davacının talebine mebni dava arzuhalinin H. U. M. kanununun 141 inci maddesi mucibince ilânen tebliğine karar verilerek bir sureti mahkeme divanhanesine talik kılınmış olduğundan mumaileyh Servet Ef. nin ilân tarihinden itibaren on gün zarfında cevabı lâyihası gönderme si ve tahkikatın devamı için tayin kılınan 20 —9— 933 çarşamba saat 10 da mahkemeye gelmesi ve ya bir vekil göndermesi aksi takdirde tahkikat ve muhakemeye gıyabında devam olunacağı ilân olunur. (8047)

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: Müflis Todori Kostantin Efendinin masasına müracaatla 5 inci No. ya kaydolunan Davit Anjel Efendinin istediği 150 lira lacağı olduğu anlaşılmakla 6 ıncı sıraya kabulüne karar verilerek sıra defterinin bu suretle düzeltildiği ilân olunur. (5924) .

3. K. O.

Satınalma Komisyonu ilânları

İki yüz bin kilo bulgur kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur. İhalesi 15 ağustos 933 salı günü saat on dörttedir. Şartnamesini görmek üzere İstanbul Fındıklıda Üçüncü Kolordu Satın Alma Komisyonuna müracaatları ve ihale günü de vakti muayyende teklif ve teminat mektuplarının makbuz mukabilinde Ankara Merkez Kumandanlığı satın alma komizyonu riyasetine vermeleri.

(3201) (3527)

* * *

Altı yüz bin kilo ekmeklik un kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur. İhalesi 19 ağustos 933 cumartesi günü saat on dörttedir. Şartnamesini görmek üzere İstanbul Fındıklıda Üçüncü Kolordu Satın Alma Komisyonuna müracaatları, ihale günü de vakti muayyeninde teminat ve teklif mektuplarını makbuz mukabilinde Ankara Merkez Kumandanlığı Satın Alma Komisyonu Riyasetine vermeleri. (3200) (3526)

* * *

Ankara merkez kumandanlığı satın alma komisyonundan:

Sekiz yüz ton kok kömürü kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur. İhalesi 5 Ağustos 933 cumartesi günü saat on dörttedir. Şartnamesini görmek üzere İstanbul Fındıklıda üçüncü kolordu satın alma komisyonuna müracaatları ve ihale gününde vakti muayyenede Ankara merkez kumandanlığı satın komisyonu riyasetine teminat ve teklif mektuplarını makbuz mukabilinde vermeleri. (3168), (3286)

İst. Ticaret müdürlüğünden: Rehin üzerine ödünç para verenler hakkındaki nizamnameye tevfikan maaş cüzdanı mukabilinde ödünç para vermek suretiyle icrayı san'at etmek için kendisine mezuniyet verilmiş olan İstanbulda Veznecilerde 80 numaralı yazıhaneyi kanunî ikametgâh ittihaz etmiş olan Türkiye tabiiyetinde 97 tevellütlü ve İstanbullu Süleyman İzzet Bey bu kere müracaatla muamelâtını tatil ettiğini ve işlerini tasfiye edeceğini ve artık ikraz işlerile meşgul olmıyacağını beyan ederek mevcut teminat akçesinin geri verilmesini istediğinden yukarıda yazılı muamelâttan dolayı kendisiyle alâkası ve ilişikleri olanların haklarını aramak üzere birer hafta fasıla ile yapılmakta olan 3 ilândan itibaren 3 ay zarfında evrakı müspitelerile mumaileyhe ve yahut dairemize müracaatları ve bu müddet bittikten sonra mevcut teminat akçesi kendisine iade olunacağından artık bu baptaki talep ve müracaatların dinlenmiyeceği malûm olmak üzere keyfiyet nizamnamenin 15 inci maddesine tevfikan ilân olunur. (5527)

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: Müflis Eminönünde İzmir sokağında Kasap Mehmet Şerif Efendinin tasfiye edilecek bir malı olmadığından tasfiyenin tatiline karar verilmiştir. Alacaklılardan işbu muameleyi takip ve iflâsa ait işlerin tatbikini istiyenler varsa 30 gün içinde masrafını peşin vererek daireye gelmeleri lâzımdır. Aksi takdirde iflâsın kapatılacağı bilinmek üzere ilân olunur. (5912)

DOKTOR
Hafız Cemal
Dahilî hastalıkları mütehassısı
Divanyolu N. 118 Telefon: 22398

Devlet Demiryolları ilânları

2 - Ağustos - 933 tarihinde yapılacağı ilân edilmiş bulunan banliyö tipi makas göbekleri ve teferruatı münakasası 17 - Ağustos - 933 perşembe gününe talik edilmiştir. (3624)

12 - 7 - 933 tarihinde icra edilen münakasada elde edilen fiat haddi lâyıkında görülmediğinden 650 ton yerli kok kömürü pazarlıkla mübayaa edilecektir.

Pazarlığa iştirâk edeceklerin 820 liralık teminatlarile birlikte 3 - Ağustos - 933 perşembe günü saat 15 de Ankara'da Umum Müdürlük malzeme dairesine müracaatları lâzımdır. Bu baptaki şartname Ankara'da malzeme dairesinde ve Haydarpaşada Tesellüm Müdürlüğünde görülebilir. (3703)

Devlet Matbaası Müdürlüğünden :

Matbaa için şartnamelerine tevfikan mübayaa edilecek 1000 kilo paçavra ile 50,000 kilo odun, 35,000 kilo kok, 3000 kilo Antrasit, 3000 kil2 Kriple ve 5000 kilo mangal kömürü alenî münakasaya konmuştur. Bunlardan paçavra münakasası 20 Ağustos 1933 pazar, odunla mangal kömürünün münakasası 23 Ağustos 1933 tarihine müsadif çarşanba, kok, antrasit ve kriple münakasası da 27 Ağustos 1933 pazar günleri saat on dörtte matbaada yapılacaktır. Şartnameler 20 kuruşluk damga pulu mukabilinde Matbaa müdürlüğünden alınabilir. (3678)

Maarif Vekâletinden :

İlkmekteplerin dördüncü beşinci sınıflarına mahsus Yurt Bilgisi kitaplarının baskı ve satış işinin pazarlıkla ihalesi.

İlkmekteplerin dördüncü ve beşinci sınıfları için Maarif Vekâletince hazırlattırılan iki ciltten müteşekkil Yurt Bilgisi kitaplarının basma ve dağıtma işi açık münakasa şeklinde 1 Ağustos 1933 Salı günü öğleden sonra saat 15 te Maarif Vekâleti Müsteşarlık makamında toplanacak komisyon huzurunda pazarlıkla ihale olunacaktır. Bu pazarlığa iştirak etmek istiyenlerin şartnamesini almak üzere Ankarada Maarif Vekâletine, Istanbulda Devlet Matbaası Müdürlüğüne, kitapların müsveddelerini görmek için de Ankarada Maarif Vekâleti Neşriyat Müdürlüğüne müracaat etmeleri ve ihale vaktinden evvel cilt başına 3000 liralık muvakkat teminat akçasını Mal sandığına yatırdıklarına dair bir makbuz veya bu kıymette bir banka mektubunu komisyon reisliğine tevdi etmiş bulunmaları lâzımdır. (3645)

VAKIT neşriyatı
Fevkalâde heyecanlı bir roman
Suana'lı münkir
Asrımızın en meşhur ediplerinden Gerhart Hauptmann'ın eseridir. Bir papazın fevkalâde heyecanlı, meraklı, coşkun aşkını, san'atkârane bir şekilde anlatır.
Tevzi Yeri: Ankara Caddesinde Inkılâp Kütüphanesi
Fiatı 25 kuruş.

Denizli Vilâyetinden :

Denizli Buldan Alaşehir yolunda inşa edilecek 22314 lira 75 kuruş bedeli keşifli 8412 metre tul Blokajli şosa inşaatı için teklif edilen bedel haddi lâyık görülmediğinden 9 - Ağustos-933 çarşamba günü saat 16 da pazarlıkla ihalesi yapılmak üzere temdit edildiği ilân olunur. (3665)

Gazetemizin ilân şubesi:
Ankara Caddesi Kahraman Zade Hanında
ilâncılık Türk Limitet Şirketidir.
Her türlü ilân işleri için mezkûr idarehaneye müracaat edilmelidir.
Telefon numaraları: 20094 - 20095

Inhisarlar Umum Müdürlüğünden :

Marsilyada vaki "Arnaud,, müessesesi mamulâtından "13887,, Numaralı kararname ahkâmı dairesinde Umumî takasla ve pazarlıkla "250/260,, litrelik "400,, adet Konyak fıçısı satın alınacaktır. Taliplerin pazarlığa iştirak edebilmek üzere "% 7,5,, teminat akçelerini hamilen 3 - 8 - 933 perşenbe günü saat 14 de Galatada Alım ve Satım komisyonuna müracaatları. (3568)

Istanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları Türk Anonim Şirketinden:

Fabrikamızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fiatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sirkeci istasyonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim çuvalda **Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50 Kuruştur.**

Ancak en az beş vagon şekeri birden alanlara vagon başına beş lira indirilir. İstanbul haricindeki yerlerden yapılacak siparişler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarî olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin tamamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilâttan istifade ederler.

Adres: Istanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40 - 30 Telgraf adresi: Istanbul, Şeker Telefon No. 24470.

Türkiye Ziraat Bankasından:

Ziraat Bankası Müfettiş namzetliği için 14 - Ağustos - 933 pazartesi günü sabahı saat dokuzda Ankara ve Istanbul Ziraat Bankalarında bir imtihan açılacaktır. Imtihan neticesinde muvaffakiyet ihraz edenlerden (6) Müfettiş namzedi alınacaktır.

Müsabakaya iştirâk edeceklerin "Mülkiye,, veya "Yüksek Iktısat ve Ticaret mektebinden ve yahut Hukuk Fakültesinden mezun olmaları lâzımdır. Müfettiş namzetlerine "140,, lira maaş verilir. Imtihan programına ve sair şartları havi matbualar: Ankara, Istanbul ve Izmir Ziraat Bankalarından tedarik edilebilir.

Talipler bu matbuada yazılı vesikaları bir mektupla beraber Ankara'da Ziraat Bankası Teftiş Hey'eti Müdürlüğüne nihayet 10 - 8 - 933 günü akşamına kadar göndermek veya bizzat vermek suretile müracaat etmiş bulunmalıdırlar. (3211)

Ziraat Vekâletinden:

Ankara'da Yüksek Ziraat Enstitüsü pansiyon binasının mutfak tesisatı ve eşyası 21 gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. Bu işe ait şartname, mukavelename, eşya listesi, plânlar on lira bedel mukabilinde Ziraat Vekâleti Yüksek Ziraat Enstitüsü Bürosundan alınacaktır.

Talipler kendi teklif edecekleri bedelin %7,5 ğu nisbetinde teminatı muvakkate mektuplarile birlikte ihale günü olan 15 - Ağustos - 933 tarihine müsadif salı günü saat 15 de Vekâlet İnşaat Komisyonuna müracaatları ilân olunur. (3559)

Ziraat Vekâletinden:

Ankara'da Yüksek Ziraat Enstitüsünün Şaraphane, Süthane, Zootekni binaları Elektrik tesisatı "21,, gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır.

Mezkûr tesisatın münakasa evrakı "10,, lira bedel mukabilinde Ziraat Vekâleti Yüksek Ziraat Enstitüsü Bürosu Müdürlüğünden alınacaktır. Talipler münakasa şartnamesinde zikredilen ehliyeti fenniye ve kudreti maliyesine ait vesikaları komisyona göstermeğe mecburdur.

Talipler teklif edecekleri bedelin yüzde 7,5 ğu nisbetinde teminat mektuplarile birlikte ihale günü olan 2 - Ağustos - 933 Çarşamba günü saat üçte Vekâlet inşaat komisyonuna müracaatları ilân olunur. (3202)

Trabzon Posta Telgraf Telefon başmüdürlüğünden:

Yaz Kış otomobil ve kışın icaba göre araba hayvan ve kızak gibi diğer vesaitle de haftada karşılıklı üç defa nakliyat yapması meşrut 1029 lira aylık ücretli Trabzon Bayburt arası posta sürücülüğü 15/7/933 üncü cumartesi gününden itibaren yirmi gün müddetle münakasaya konuldu. Yeni bedel uygun olursa Ağustosun üçüncü perşenbe günü saat on altıda ihale olunacaktır. Şartnamesini görmek ve daha fazla izahat almak isteyenler Trabzon baş müdüriyetindeki münakasa komisyonuna müracaat etmelidirler. (3320)

Deniz Yolları işletmesi

ACENTALARI:

Kadıköy - Köprübaşı Tel. 42362
Sirkeci Mühürdar zade hanı
Telefon; 22740

Iskenderiye Postası

ANKARA

1 - Ağustos - 933 Salı günü saat 11 de Galata rıhtımından Izmir - Pire - Iskenderiye'ye kalkar. (3675)

Karadeniz Postası

Karadeniz

2 - Ağustos - 933 çarşamba günü saat 18 de kalkar. Dönüşte Tireboluya'da uğrar. (3674)

Istanbul - Mersin ve Istanbul - Mudanya hatlarında çalışan gemilerimizin kahveocakları 1 - Ağustos - 933 tarihinden 1 - Kânunusani - 934 tarihine kadar beş ay müddetle ve müzayede ile kiraya verilecektir. Müzayede 31 - Temmuz - 933 pazartesi günü saat on beşte Deniz Yolları işletmesi Müdürlüğü Levazım Şefliğinde yapılacaktır.

Deposito akçası, Istanbul - Mersin hattı için maktuan yüz elli lira ve Istanbul - Mudanya hattı için elli liradır.

Şartnamesini görmek isteyenler her gün sabahtan akşama kadar Deniz Yolları işletmesi Levazım Şefliğine müracaatla görebilirler. (3647)

Göz Hekimi

Dr. S. Şükrü

Birinci Sınıf Mutehassıs

Babıâli (Ankara caddesi No. 60)

Yeni Çıktı

Mev'ut Toprak

Pol Burje

Tercüme Haydar Rıfat Beyindir

Fransız edebiyatının abidelerinden bir roman

Şafak kütüphanesi, 125 kuruş

Sahibi, MEHMET ASIM

Neşriyat Müdürü: I. Safa

VAKIT Matbaası — İstanbul

Iktisat Vekâletinden:

Çayın Memlekete ithalinin bir elden idaresine dair evvelce yapılmış olan ilânda gösterilmiş olan müracaat müddeti görülen lüzum üzerine Ağustosun 31 inci gününe kadar temdit edilmiştir.

Evvelce müracaat etmiş olanların ve yeniden müracaat etmek isteyenlerin evvelki ilânda yazılı olan şartlar dairesinde mezkûr tarihe kadar yeniden iktisat Vekâletine müracaat etmeleri. (3269)

Usküdar Amerikan Kız Lisesi

Mektep eylülün 18 inci pazartesi saat 13,30 da açılır. Lise kısmından maada mükemmel ticarî ve ev idaresi şubeleri vardır.

Leylî talebeler bir aile hayatı yaşarlar. Ahlâk ve hüsnühale son derece ihtimam edilir. Darülfünun bakaloryasına hazırladığı da bu sene mezun olup bakalorya imtihanlarına giren hanımların muvaffakiyetile sabittir. Ücret dört taksitle verilir. Fazla malûmat almak için her zaman mektupla ve ağustostan itibaren Salı ve Cuma günleri bizzat mektebe müracaat edebilirler. Telefon: 60474 (5207)

Posta T.T. binalar ve Levazım müdürlüğünden:

4, 3, 2, ve 1,5 m/m kutrunda 150 ton demir tel kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

Mezkûr tellerin 16/Ağustos/933 tarihinde ihalesi icra kılınacağından taliplerin şartname almak için şimdiden, şartnamedeki tarifat dahilinde ihzar olunacak teklifname ve teminatlarını ihtiva edecek zarfları tevdi için de mezkûr tarihe müsadif çarşamba günü saat 14 te Istanbul'da yeni postahanede Mübayaat komisyonuna müracaatları. (2678)

Selânik Bankası

Tesis tarihi: 1888

Sermayesi: 30.000.000 Frank

İdare merkezi: ISTANBUL

Türkiyedeki Şubeleri:

Istanbul (Galata ve Istanbul) Izmir Samsun. Mersin. Adana

Yunanistandaki Şubeleri:

Selânik. Kavala. Atina. Pire

Bilûmum Banka muameleleri. Kredi mektupları. Cari hesapları küşadı. Esham ve Tahvilât. Kasalar icarı.

Marmara üssü Bahrî ve Kocaeli Müstahkem Mevki Kumandanlığı Müstantikliğinden:

Deniz Fabrikaları Umum Müdürlüğü efradından olup 11/1/933 tarihinde kıt'asından firar ederek izinsiz Vatan Hudutlarından dışarı çıktığı haber alınan 341/5 Üsküdarlı Naim oğlu Şinasi Gedikli Çavuşun "10,, gün zarfında isbatı vücut etmesi veya meskenini bildirmesi, aksi takdirde hakkında kanunun gaibe müteallik hükümlerinin tatbik edileceği ihtar olunur. (3669)

Süt Veren Annelere **Fosfatlı Şark Malt Hulâsası** Kullanınız. Sütünüzü artırır. Çocukların kemiklerini kuvvetlendirir. (5122)